

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

A Study of Law-student Values in Private
Higher Education Institutions in Thailand

โดย

มัทนา สานติวัตร

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย

หัวข้อวิจัย : การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ผู้วิจัย : มัทนา สานศิริตร

ปีที่วิจัย : พ.ศ. 2529 - 2530

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมหรือความสนใจของนักศึกษานิติศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 5 แห่ง ที่เปิดสอนสาขานี้ โดยศึกษาว่านักศึกษามีความสนใจอย่างไรในค่านิยมหกแบบ คือ ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางศิลปะ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางศาสนา โดยใช้เครื่องมือวิจัยชื่อ Study of Values ของ Allport, Vernon & Lindzey ฉบับแปลและปรับปรุงเป็นภาษาไทย และทำการเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างในค่านิยมทั้งหกแบบระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงหรือไม่ มีความแตกต่างในค่านิยมของนักศึกษาระหว่างสถาบันทั้งห้าแห่งหรือไม่ และมีความแตกต่างในค่านิยมระหว่างนักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยคณาสวัสดิ์ วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และวิทยาลัยศรีปทุม ที่ศึกษาในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2528 จำนวนรวม 829 ราย เป็นชายจำนวน 659 ราย และเป็นหญิง 170 ราย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักศึกษานิติศาสตร์มีค่านิยมหรือความสนใจสูงสุดในทางเศรษฐกิจ (44.09) อันดับสองคือ ค่านิยมทางการเมือง (43.95) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.54) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (39.78) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (38.17) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (32.44)

นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมทางวิชาการ ทางศิลปะ และทางการเมือง

นักศึกษาชายแสดงค่านิยมสูงสุดทางการเมือง รองลงมาคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ส่วนนักศึกษาหญิงแสดงค่านิยมสูงสุดทางเศรษฐกิจ และรองลงมาคือ ค่านิยมทางการเมือง ส่วนค่านิยมอื่นอีก 4 อันดับ นักศึกษาทั้งชายและหญิงเรียงลำดับค่านิยมเหมือนกัน

นักศึกษาทั้งห้าสถาบันมีค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง

เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานครพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง

Research Title : A Study of Law-student Values in Private
Higher Education Institutions in Thailand

Researcher : Mathana Santiwat

Year : 1986 - 1987

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the types of law-student values in five private higher education institutions in Thailand and to determine whether differences exist in student's values regarding sex, institution, and the region where the institutions are located.

A questionnaire called the Allport-Vernon-Lindzey Study of Values (SOV) was employed to investigate six values: theoretical, economic, aesthetic, social, political, and religious. The SOV was translated and adapted to the Thai language to collect data from 829 students at Bangkok University, Dhurakijbundit University, Kanasawat College, Vongchavalitkul College, and Sripatum College. This was done in the second semester of 1986. Sample students consist of 659 males and 170 females randomly selected by cluster sampling from daytime and evening law students.

The t-test and ANOVA were the major statistical procedures employed in the data analyses. The findings of the study are as follows:

Law students at 5 private higher education institutions were high on economic value followed by political and theoretical values. Their interest on social value was as high as that in religious value. They were least interested in aesthetic value.

Significant differences were found on theoretical, aesthetic and political values between male and female law students. Males were higher on political value followed by economic value while female were higher on economic value followed by political value. The other four values were ranked the same.

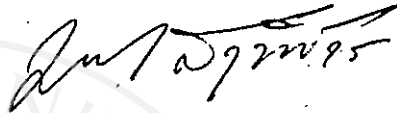
There were significant differences on economic, aesthetic and political values of the students from different institutions.

Significant differences were found on aesthetic and political values when students were classified by Bangkok regional institutions and out of Bangkok regional institutions.

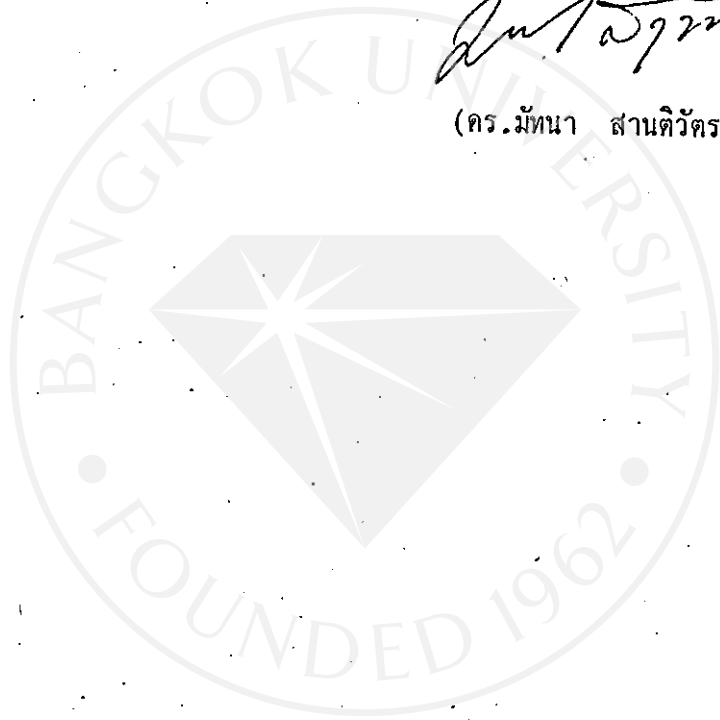
คำนำ

การทำวิจัย ถือเป็นภารกิจหนึ่งซึ่งอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาพึงปฏิบัติ นอกเหนือจากงานสอนอันเป็นหน้าที่หลักประการสำคัญแล้ว การเสาะแสวงหาคำตอบใหม่ ๆ สำหรับปัญหาบางอย่าง ก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งช่วยพัฒนาการในแง่ความคิดของผู้เป็นครู วัตถุประสงค์หลักของการเลือกทำวิจัยในหัวข้อนี้นั้นก็เนื่องจากผู้วิจัยเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้รับทุนไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อจบการศึกษานั้นได้เลือกทำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่สัมผัสตลอดมาในชีวิตการทำงาน จึงได้ทำการศึกษาคำนิยมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยการแปลและปรับปรุง เครื่องมือของต่างประเทศเป็นภาษาไทย เพื่อใช้เก็บข้อมูลกับนักศึกษาไทย เครื่องมือที่ใช้นี้เหมาะสมในการแยกกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาในต่างสาขาวิชาได้ดี เมื่อกลับมาประเทศไทยจึงคิดว่าน่าจะลองใช้เครื่องมือนี้อีกครั้งเพื่อเก็บข้อมูล คำนิยมของนักศึกษาในสาขาวิชาอื่นที่มีได้เคยเก็บมาก่อน เนื่องจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้เริ่มเปิดสาขาวิชานิติศาสตร์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2526 ซึ่งถือเป็นสาขาวิชาใหม่ของมหาวิทยาลัย ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นได้เปิดสอนก่อนหลายปี คุณลักษณะของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ควรศึกษา ทั้งนี้ เพื่อจะได้รู้จักและเข้าใจความสนใจนักศึกษาเหล่านี้ จึงได้เสนอขอทุนของทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อทำวิจัย เรื่องคำนิยมของนักศึกษานิติศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนมาโดยตลอด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 แต่ด้วยภารกิจทางด้านบริหารมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยประสบจึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้งานวิจัยนี้ต้องมาสำเร็จเรียบร้อยลงในปีการศึกษา 2530 ดังนั้น สถาบันที่ผู้วิจัย ได้ไปสุ่มตัวอย่างตั้งแต่ พ.ศ. 2529 ได้มีการเปลี่ยนแปลงสถานะไปโดยวิทยาลัยศรีปทุมได้เปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยคณาสวัสดิ์เปลี่ยนผู้บริหาร และชื่อเป็นวิทยาลัยศรีอีสาน (คณาสวัสดิ์คือทิส) แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลได้กระทำในขณะที่ยังใช้ชื่อเดิม การวิจัยนี้จึงยังคงใช้ชื่อเดิมที่ปรากฏในขณะทำการเก็บข้อมูล

อย่างไรก็ดี แม้รายงานการวิจัยนี้จะออกสู่สาธารณะ ผู้วิจัยก็หวังว่าข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้สนใจศึกษาด้านคุณลักษณะ และความสนใจของนักศึกษาไทย ความเห็นและข้อเสนอแนะในรายงานการวิจัยฉบับนี้จะเป็นสิ่งมีคุณค่าสำหรับผู้วิจัย เป็นอย่างยิ่ง

(ดร.มัทนา สานติวัตร)

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เริ่มต้นขึ้นได้ด้วยการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดย ดร.ธนู กุลชล อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และอธิการบดีคนปัจจุบันของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งให้โอกาสและเวลา ตลอดจนคำแนะนำประการจนสามารถยื่นเสนอโครงการและได้รับอนุมัติทุนอุดหนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย

ในด้านการดำเนินงานวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจาก ดร.ไพศาล หวังพานิช แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ดร.สุนัย ไชยชนะ แห่งมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ซึ่งปัจจุบันเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีอัสสโน (ณาสวัสดิ์อุทิศ) อาจารย์นิตยา ศรีปัทมา อดีตอธิการบดีวิทยาลัยคณาวิสัย อาจารย์รัชนิพร พุกยาภรณ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีปทุม คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต คณบดีคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุม อาจารย์สงวนพงษ์ ชวนชม แห่งวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ดร.อัมภารัฐ วิเศษสมิต คณบดีคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ คณาจารย์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เช่น อาจารย์นภาพร วงศ์ศรีนันท์ อาจารย์ลดาทิพย์ วงศ์วิวัฒน์เสรี อาจารย์ปรีชา ศรีสมานไมตรี อาจารย์พิจิตรลักษณ์ ภูศิริ และอาจารย์สุรโชคจิเมฆ ซึ่งเป็นผู้พิมพ์ผลงานชิ้นนี้

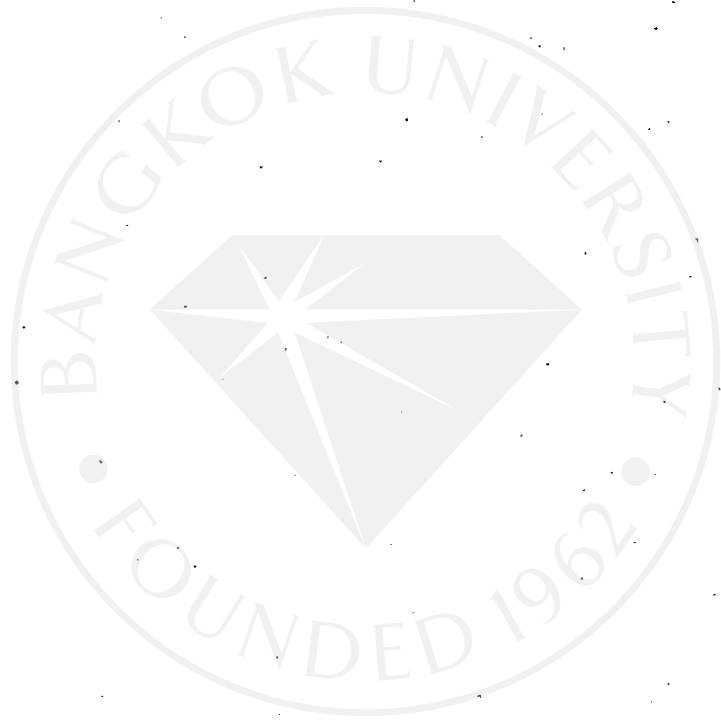
ในด้านการค้นคว้าข้อมูลนั้นได้รับความร่วมมือจาก สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยกรุงเทพ การแปลข้อมูลเบื้องต้นได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาคณะบัญชีกลุ่มที่ ๓ รุ่นสองของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อแปลผลที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยความช่วยเหลือดำเนินการของ ดร.มิลินทร์ สำเภาเงิน

ณ

ผู้วิจัยทราบว่าผู้ให้ข้อมูลคือบุคคลสำคัญในการทำวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาคณะ
นิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัย
ศรีอีสาน (คณะวิศวกรรมศาสตร์) และวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

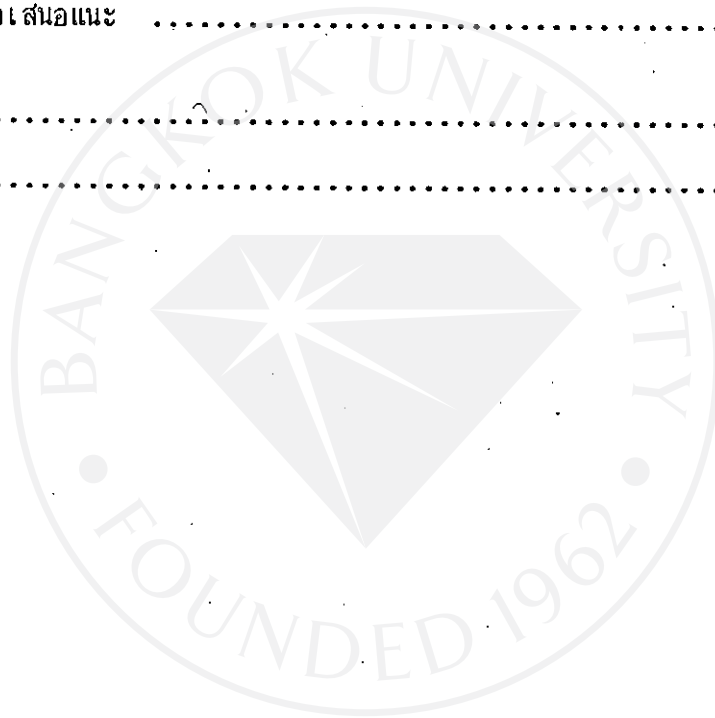
ผู้วิจัยจะระลึกถึงความร่วมมือช่วยเหลือของท่านและทุกหน่วยงานไว้ตลอดไป
จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
คำนำ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่	
1 บทนำและความเป็นมาของปัญหา	1
บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
วิธีการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	6
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาในประเทศไทย	9
การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาในต่างประเทศ	14
3 ระเบียบวิธีวิจัย	19
คำถามและสมมติฐานทางการวิจัย	19
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือวิจัย	21
การเก็บข้อมูล	22
การแปลข้อมูล	23

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	24
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
สรุปผลการวิจัย	50
การอภิปรายผลการวิจัย	53
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	66

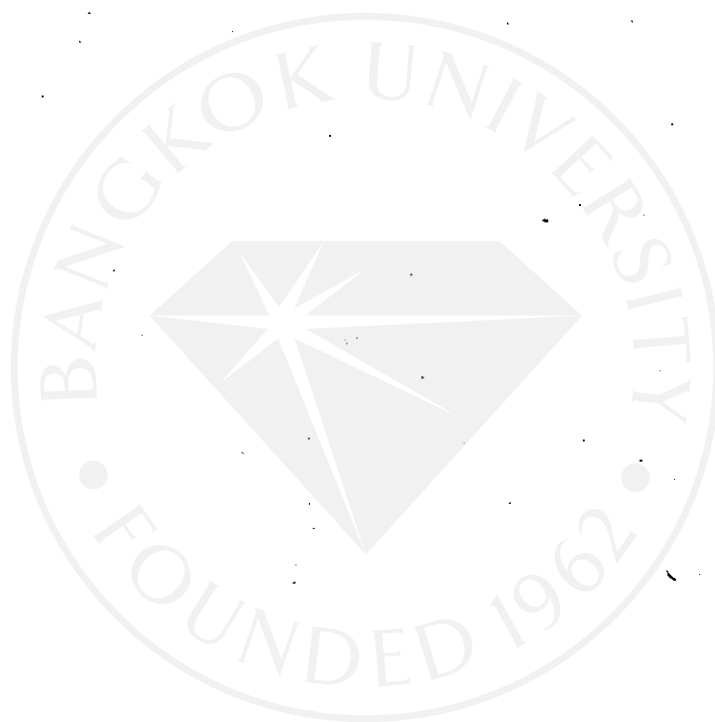

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และขนาดของ ตัวอย่าง ภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2528	20
2	ความเชื่อมั่นในเครื่องมือ SOV ฉบับภาษาไทย	22
3	จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละ จำแนกตาม เพศ และสถาบัน การศึกษา	25
4	จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และศาสนา	26
5	จำนวนนักศึกษา ค่าเฉลี่ยอายุนักศึกษา และค่าความเบี่ยงเบน จำแนกตาม สถาบันการศึกษา	27
6	จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสถานภาพการสมรส	28
7	จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และภูมิภาค	29
8	จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสภาพการพักอาศัย	30
9	จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และรอบการศึกษา	31

ตารางที่	หน้า
10 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และชั้นปีที่กำลังศึกษา	32
11 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และประเภทโรงเรียนมัธยมปลาย	33
12 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาในระดับมัธยมปลาย	34
13 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และอาชีพของบิดา	35
14 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และอาชีพของมารดา	37
15 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และระดับการศึกษาของบิดา/มารดา	39
16 จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสถานภาพการทำงานของนักศึกษา	40
17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t ของคะแนน ค่านิยมของนักศึกษานิติศาสตร์ จำแนกตาม เพศและรวม	42
18 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F ของคะแนน ค่านิยมของนักศึกษา จำแนกตาม สถาบันการศึกษา	44

ตารางที่	หน้า
19	46
20	47

บทนำและความเป็นมาของปัญหา

บทนำ

ความมุ่งหวังในชีวิตของบรรดานักเรียนไทยแทบทุกคนเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมแล้ว คือการได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา พนม วรรณศิริ (2525) กล่าวว่า มหาวิทยาลัย มีความหมายหลายอย่างต่อนักศึกษาไทย เพราะหลายคนเชื่อว่าการจบมหาวิทยาลัย ทำให้หางานทำได้ เงินเดือนสูง บางคนเชื่อว่าการเรียนมหาวิทยาลัยเป็นการยกระดับของตนเอง ในสังคม และนอกจากนั้นยังเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูลอีกด้วย MoJe (1973) ได้สรุปว่าการอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้นมีอิทธิพลต่อการสร้างคนให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับแก่ประชาชนไทยทั่วไป นักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไทยจึงมีบทบาทในแทบทุกวงการที่เขาเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนั้นค่านิยมของคนไทยต่อการเรียนมหาวิทยาลัยนั้น ยังเป็นการสร้างความมั่นคง ประกันความสำเร็จ ในชีวิตให้กับตนเองด้วย การอุดมศึกษาในประเทศไทยจึงเป็นที่นิยมกว้างขวาง จากผลการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) เกี่ยวกับสถิติและดัชนีทางการศึกษาที่สำคัญ ปี 2528 พบว่า นักเรียนชั้น ม.6 ที่เรียนต่อมหาวิทยาลัยปี 1 ทั้งในมหาวิทยาลัยจำกัดรับ และไม่จำกัดรับ และวิทยาลัยเอกชนมีจำนวนสูงถึง 88.47% ปริมาณของผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจึงเพิ่มขึ้นทุกปี

ด้วยเหตุที่ความต้องการศึกษาต่อดังกล่าวมีปริมาณสูง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงเกิดขึ้น เพื่อช่วยบรรเทาภาระการจัดการอุดมศึกษาของรัฐลง ลักษณะการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นมีความคล่องตัวกว่าของรัฐมาก ดังนั้นเพียงชั่วระยะเวลาไม่ถึง 20 ปี นับแต่ที่รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เจริญเติบโตเพื่อรองรับความต้องการของนักเรียนไทย นับจนถึงบัดนี้จำนวนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เพิ่มขึ้นมากกว่า มหาวิทยาลัยของรัฐ

ในระยะแรกนั้นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่นิยมเปิดสอนในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ (พนม วรรณศิริ, 2525) ในระยะต่อมาเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและเพื่อได้มีส่วนช่วย

ในการพัฒนาประชากรของประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงได้ขยายสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น สาขาวิชานิติศาสตร์เป็นสาขาวิชาหนึ่งที่มีนักศึกษาให้ความสนใจและนิยมศึกษากันมาก ทั้งนี้เพราะกฎหมายเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนทุกสาขาอาชีพ จะเห็นได้ว่าแม้มหาวิทยาลัยของรัฐหลายแห่ง ตลอดจนมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับจะเปิดรับปริมาณผู้สนใจสมัครเข้าเรียนในสาขาวิชานี้ได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปี แต่ปริมาณของผู้ให้ความสนใจสมัครเรียนในสาขานิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนก็มีเพิ่มขึ้นทุกปี เช่นกัน

พนม วรรณศิริ (2525) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนว่า ไม่สู้มีความตื่นตัวทางการเมือง ทั้งนี้เพราะจำนวนนักศึกษาค่อนข้างน้อยและส่วนใหญ่เรียนเน้นทางธุรกิจ ดังนั้นเมื่อจำนวนนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว ตลอดจนขยายสาขาวิชาออกไปด้วย บทบาทและความสนใจของนักศึกษาจากสาขาวิชาอื่นนอกเหนือจากบริหารธุรกิจอาจเปลี่ยนแปลงไป การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสาขาวิชานิติศาสตร์จะช่วยเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาเหล่านี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และก่อให้เกิดความเข้าใจในบุคลิกลักษณะ ตลอดจนความสนใจของนักศึกษาอันเป็นกลุ่มที่บุคคลที่จะก้าวขึ้นไปเป็นกำลังคนที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ความรู้และความเข้าใจในนักศึกษาจะอำนวยความสะดวกให้แก่สถาบันการศึกษาในแง่การพัฒนาบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา และตลอดถึงการวางแผนหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในศาสตร์สาขาอุดมศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยมีอิทธิพลสำคัญที่สุดต่อชีวิตนักศึกษาในช่วงอายุประมาณ 17 - 25 ปี ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย 4 ปีเต็ม นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่า ช่วงอายุ 18 ปี เป็นช่วงที่สมองคนเราจะพัฒนาไปถึงขีดสูงสุด จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมมากที่มหาวิทยาลัยจะพยายามจัดสิ่งแวดล้อม จัดประสบการณ์ให้สินักศึกษาได้พัฒนาไปถึงขีดสูงสุดเต็มความสามารถ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2527) ความพยายามจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมนั้นจะกระทำได้เมื่อข้อมูลในคุณลักษณะของนักศึกษาร่วมมุล ปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เนื่องจากยังไม่ได้ศึกษากันอย่างจริงจังในการวางแผนการศึกษาของชาติ

ทุกประเทศยอมรับว่านักศึกษาคือชนชั้นปัญญาชนที่มีบทบาทหลากหลายต่อการพัฒนาประเทศ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527) กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาเป็นผู้มีบทบาทต่อความมั่นคงของประเทศอย่างมาก เพราะพลังของนิสิตนักศึกษาเป็นพลังที่บริสุทธิ์และสามารถรวมกลุ่มได้ง่าย โดยธรรมชาติมีความเป็นอุดมคติสูงส่งอยู่แล้ว เป็นผู้มีความอ่อนไหวง่าย ไวต่อการรับรู้รอบด้าน อยากรู้อยากเห็น และอยากมีประโยชน์ต่อสังคม จะเห็นได้ว่าเป็นการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมหลายครั้งหลายหนในสังคมไทย นักศึกษาคือผู้นำในการดังกล่าวแหบทั้งสิ้น เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นเด่นชัดถึงพลังของนิสิตนักศึกษาและเป็นกลุ่มที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมและการเมืองไทย นักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะรับเอาสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาเร็วกว่ากลุ่มอื่น ๆ (วิโรจน์ ณ ระนอง, 2526) การศึกษาถึงค่านิยมของนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความสนใจทางการเมืองและสังคม อาจเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถพยากรณ์แนวโน้มของความสนใจและแนวคิดของนักศึกษาได้

ในอนาคตมีแนวโน้มที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะเพิ่มจำนวนขึ้นในต่างจังหวัดเป็นอันมาก ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ (2525) กล่าวว่า สถานที่ตั้งและประเภทของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความรุนแรงทางการเมืองของนักศึกษาเช่นกัน มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเมืองหลวงมีสิ่งเอื้ออำนวยหลายประการที่ส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองของนักศึกษา และความไม่สงบจะเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยเหล่านั้นมากกว่าในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่อยู่นอกเมืองหลวง การศึกษาให้เข้าใจถึงค่านิยมหรือแนวความคิดความสนใจของนักศึกษาทั้งในสถาบันที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและสถาบันที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพมหานครจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สุจิต บุญบงการ (2512) ได้สรุปผลงานวิจัยของเขาว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนทางรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มีความสนใจและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านิสิตนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมของนักศึกษานิติศาสตร์ย่อมให้ประโยชน์ในด้านการวิเคราะห์ความสนใจของนักศึกษาสาขานี้ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งยังไม่มีข้อมูลสนับสนุนมาก่อนเลย จึงเป็นสิ่งที่จะอำนวยประโยชน์อย่างยิ่ง และย่อมจะทำให้การวางแผนเปิดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในต่างจังหวัดมีข้อมูลทางด้านนักศึกษาช่วยสนับสนุนอีกทางหนึ่งด้วย

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าจำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนได้ครบถ้วน การคัดเลือกนักศึกษาเข้าสถาบันจึงมีความจำเป็น ทุกสถาบันจึงกำหนดให้มีการสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อ Hurka (1980) อธิบายว่า ในกรณีที่ต้องการข้อมูลนอกเหนือจากด้านความรู้ความสามารถแล้ว ในการพิจารณาคุณสมบัติเพื่อรับนักศึกษาใหม่เข้ามหาวิทยาลัย ค่านิยมและบุคลิกภาพคือสิ่งสำคัญที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง สำหรับในเมืองไทยการค้นคว้าเพื่อหาเครื่องมือวัดค่านิยมและบุคลิกภาพยังกระทำอยู่ แต่เมื่อเทียบกับต่างประเทศแล้วย่อมถือได้ว่าเมืองไทยยังขาดเครื่องมือวัดค่านิยมและบุคลิกภาพของนักศึกษาไทยที่เป็นมาตรฐาน ความพยายามเพื่อค้นคว้าให้ได้มาซึ่งเครื่องมือวัดนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ให้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อประเทศชาติได้โดยตรง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อศึกษาว่าค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่
3. เพื่อศึกษาว่าค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่
4. เพื่อศึกษาว่าค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในจังหวัดอื่นหรือไม่

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาค่านิยมของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยทดสอบจากความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อค่านิยม 6 แบบ คือ

1. ค่านิยมทางวิชาการ (Theoretical Value)
2. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (Economic Value)
3. ค่านิยมทางศิลปะ (Aesthetic Value)
4. ค่านิยมทางสังคม (Social Value)
5. ค่านิยมทางการเมือง (Political Value)
6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious Value)

การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามชื่อ Study of Values (SOV) ของ Allport, Vernon, & Lindzey ซึ่งผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้แปลเป็นภาษาไทยและดัดแปลงเนื้อความบางส่วนให้สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย การดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยนี้กระทำตามคู่มือการศึกษาค่านิยม (Allport, Vernon, & Lindzey, 1970) โดย

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่ง ซึ่งเปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูล
2. การสุ่มตัวอย่างนักศึกษาได้กระทำเป็นกลุ่ม (Cluster Sampling) ให้อาจารย์ผู้สอนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม และเก็บกลับภายในเวลาเรียน
3. รวมยอดคะแนนค่านิยมในแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้ว และนำเข้าคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้ SPSS (Statistical Package for Social Sciences) คำนวณค่าทางสถิติเพื่อใช้ในการแปลค่าและสรุปผล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้
  - 4.1 Means
  - 4.2 Standard Deviations
  - 4.3 t-test
  - 4.4 ANOVA

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคที่สอง ปีการศึกษา 2528 ณ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่งในประเทศไทย คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ วิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยวงศ์สวัสดิกุล และวิทยาลัยคณาสวัสดิ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ก่อให้เกิดความเข้าใจของผู้บริหาร คณาจารย์ ต่อนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้กว้างขวางและสามารถนำมาใช้ประกอบการวางแผนให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลใช้ประกอบการวางแผนทางพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี
4. เพื่อเป็นการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ค่านิยม (Values) มีความหมายตามที่ปรากฏใน Study of Values (SOV) ของ Allport, Vernon, & Lindzey (1970) อันได้แก่ ความสนใจพื้นฐาน หรือต้นเค้า บุคลิกภาพ 6 ประการ ซึ่ง Allport, Vernon, & Lindzey ยึดหลักการแบ่งประเภทค่านิยมตามหลักการของ Eduard Spranger's Types of men ความหมายของค่านิยมทั้งหก ซึ่ง Hurka (1980) สรุปไว้มีดังนี้

ค่านิยมทางวิชาการ (Theoretical Value) หมายถึง ความสนใจที่แสดงออกในการแสวงหาความจริง มีทัศนคติต่อการเรียนรู้ทางทฤษฎี การทดลอง การวิพากษ์วิจารณ์ และการมีเหตุมีผล และตั้งเป้าหมายที่จะค้นคว้าหาความรู้ซึ่งมีระบบระเบียบ

ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (Economic Value) หมายถึง ความสนใจใน
 อรรถประโยชน์ และการใช้ประโยชน์ ให้ความสำคัญต่อการบริโภคและการสะสมความมั่นคง มีความ
 คิดว่าการเรียนควรจะมีมุ่งในสิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้จึงจะให้ผลคุ้มค่า

ค่านิยมทางศิลปะ (Aesthetic Value) หมายถึง ความสนใจในความงดงาม
 แบบแผน และความสอดคล้อง เหมาะเจาะ สนใจผู้คนที่มิใช่ในเชิงสนใจฐานะความเป็นอยู่ค่อนข้าง
 จะมีความเป็นตัวของตัวเองและช่วยตัวเอง

ค่านิยมทางสังคม (Social Value) หมายถึง ความสนใจในผู้อื่น มีความรัก
 และเห็นอกเห็นใจใคร่ช่วยเหลือคนทั่วไปและถือว่าความรักเป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์

ค่านิยมทางการเมือง (Political Value) หมายถึง ความสนใจพื้นฐานใน
 เรื่องอำนาจ การแข่งขัน และการต่อสู้ดิ้นรน ส่วนใหญ่จะพบในบุคคลที่อยู่ในฐานะผู้นำ

ค่านิยมทางศาสนา (Religious Value) หมายถึง ความสนใจในความเป็น
 อันหนึ่งอันเดียวกัน พยายามแสวงหาวิถีทางที่จะทำให้ตนเองเกี่ยวข้องกับสิ่งวิเศษ และพยายามเสาะ
 หาคำตอบเกี่ยวกับความพึงพอใจสูงสุดในชีวิตของมนุษย์

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (Private Higher Education Institutions)
 หมายถึง สถาบันการศึกษาของไทยซึ่งเปิดสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราช
 บัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 นับถึง พ.ศ. 2531 ประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
 จำนวน 25 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 13 แห่ง และตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นจำนวน 12 แห่ง
 ในการวิจัยนี้จะมุ่งเน้น เฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่งซึ่งได้เปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์แล้วใน
 ปีการศึกษา 2528

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (Bangkok University) เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งตั้งขึ้น
 เมื่อ พ.ศ. 2505 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 40/4 ถนนพระราม 4 ใกล้สี่แยกกล้วยน้ำไท กรุงเทพมหานคร
 ได้เปิดสอนคณะนิติศาสตร์เป็นครั้งแรกเมื่อ ปีการศึกษา 2526 โดยเปิดสอนเฉพาะภาคค่ำ ส่วน
 ภาคปกติได้เริ่มสอนคณะนิติศาสตร์ในปีการศึกษา 2529 ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีคณะวิชาที่เปิดสอนรวม
 7 คณะวิชา ในสองวิทยาเขตคือ วิทยาเขตกล้วยน้ำไท และวิทยาเขตรังสิต

มหาวิทยาลัยธรรมาภิบาล (Dhurakijbundit University) เป็นมหาวิทยาลัย เอกชนซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2509 ตั้งอยู่เลขที่ 73 ถนนพระราม 6 กรุงเทพมหานคร ได้เปิดสอน คณะนิติศาสตร์ ภาคปกติเป็นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2518 และเปิดสอนภาคค่ำเมื่อปีการศึกษา 2520 ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมี 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขต 1 ริมคลองประปา ถนนพระราม 6 และ วิทยาเขต 2 ถนนประชาชื่น โดยเปิดสอน 5 คณะวิชา

วิทยาลัยศรีปทุม (Sripatum College) เป็นวิทยาลัยเอกชนซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2513 ตั้งอยู่เลขที่ 61/4 ถนนพหลโยธิน บางเขน กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันเปลี่ยนสถานภาพเป็น มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 ได้เปิดสอนคณะนิติศาสตร์เป็นครั้งแรก เมื่อปีการศึกษา 2513 โดยเปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ปัจจุบันมี 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขต กรุงเทพมหานคร และวิทยาเขตชลบุรี โดยเปิดสอน 3 คณะวิชา

วิทยาลัยคณาสวัสดิ์ (Kanasawat College) เป็นวิทยาลัยเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2522 ที่ถนนมหาสารคาม-โกสุมพิสัย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยศรีอีสาน (คณาสวัสดิ์อุทิส) เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2530 โดยมีการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานด้วย ได้เปิดสอนคณะนิติศาสตร์เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2523 โดยเปิดสอน ภาคปกติ ส่วนภาคค่ำเริ่มเปิดสอนปีการศึกษา 2526 ปัจจุบันเปิดสอน 5 คณะวิชา

วิทยาลัยวงษ์ชาลิตกุล (Vongchavalitkul College) เป็นวิทยาลัยเอกชนที่จัดตั้งขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2527 ตั้งอยู่เลขที่ 199 ถนนมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ได้เปิดสอน คณะนิติศาสตร์เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2527 โดยเปิดสอนเฉพาะภาคปกติ ปัจจุบันมีการเปิดสอน จำนวน 3 คณะวิชา

นักศึกษา (College Student) บางครั้งเรียก นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งกำลังศึกษาในคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยห้าแห่ง ในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2528

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจวรรณกรรมและงานวิจัยเรื่องค่านิยมของนักศึกษาไทยนั้นปรากฏผลว่ามีจำนวนการศึกษาวิจัยด้านนี้ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ อย่างไรก็ตามก็ได้มาซึ่งข้อมูลบางส่วนทางการวิจัยทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศย่อมเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การสำรวจวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทนี้จึงแบ่งเนื้อหาออกเป็นสองส่วนคือ

1. การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาในประเทศไทย
2. การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาในต่างประเทศ

การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาในประเทศไทย

คำว่า "ค่านิยม" นั้นในทางสังคมวิทยาให้หมายถึง สิ่งที่ถูกคัลยต์ถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2524) สุนทร โคมิน และ สนิท สัมกรการ (2522) ได้อ้างถึง Rokeach (1968) ว่า "ค่านิยม" คือ ความเชื่ออย่างหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะถาวร. เชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายของชีวิตบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบสมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น ส่วน Kluckhohn (1951) กล่าวว่าค่านิยมเป็นความเชื่อของคนเกี่ยวกับสิ่งที่เขาปรารถนา

Adler (1956) ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับคำจำกัดความของ "ค่านิยม" ไว้

4 แนว คือ

1. ค่านิยมอาจหมายถึง ความปรารถนาสูงสุดของมนุษย์
2. ค่านิยมอาจหมายถึง ความคิดในสิ่งบางสิ่งเพื่อสนองความต้องการและความปรารถนาใครได้ในสิ่งนั้น
3. ค่านิยมอาจหมายถึง ความชอบที่ปรากฏในมนุษย์

4. ค่านิยมอาจหมายถึง ความคิดที่แสดงออกในรูปการกระทำ แสดงว่าสามารถ เรียนรู้จากการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งว่า เขามีค่านิยมอย่างไร

Levitin (1973) สรุปว่า Allport, Vernon, & Lindzey ผู้สร้างเครื่องมือ วัดค่านิยม (SOV) นั้นใช้แนวคิดจำกัดความค่านิยมตามแนวทางที่สามของ Adler นี้เอง

วัลลภา เพทหัสทิน ณ อยุธยา (2527) กล่าวว่า ปัจจุบันนักการอุดมศึกษาเชื่อว่า เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่จะขัดเกลาสติปัญญา ความคิด ความรู้ และบุคลิกภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ เพราะการที่คนจะเป็นอย่างไรนั้นมิได้เกิดจากสิ่งที่เขาได้ยืมจากห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่การ โกลัซิคสังสรรค์กับอาจารย์ผู้สอนการอยู่ร่วมกันในระบบบริหารในสังคมมหาวิทยาลัย บรรยากาศ รอบ ๆ รั้วอุดมศึกษาและกลุ่มเพื่อน จะเป็นผลช่วยหล่อหลอมให้เขาเป็นคนที่มีสมบูรณ์ได้ โดยเหตุที่ ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีในมหาวิทยาลัย วัฒนธรรมนิสิต และภูมิหลังของนิสิตนักศึกษาเป็นเครื่อง หล่อหลอมความประพฤติ ความคิด และบุคลิกภาพของบุคคลที่อยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยนั้น

ในมหาวิทยาลัยมีกลุ่มบุคคลอยู่ 2 กลุ่ม คือ อาจารย์และนักศึกษา อาจารย์จะเป็น บุคลากรที่ทำหน้าที่สอน วิจัย ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และอาจารย์ยัง เป็นตัวแปรสำคัญที่จะเป็นสื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ได้ ส่วนนักศึกษานั้นคือ เป้าหมายของการปฏิบัติการของอาจารย์และมหาวิทยาลัย กล่าวคือ นักศึกษาจะเป็นผู้ได้รับการ ถ่ายทอดวิชาความรู้ ทักษะและค่านิยม ในวิชาชีพแขนงต่าง ๆ และนำไปสู่สังคมภายนอกมหาวิทยาลัย นีออน กลิ่นรัตน์ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมของอาจารย์ กรรมการ นักศึกษาและนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและอธิบายว่า กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้ความสำคัญค่านิยมส่วน บุคคลมากกว่าค่านิยมส่วนสังคม ในค่านิยมจุดหมายปลายทางชีวิตนั้น นักศึกษาเลือก "ความสำเร็จ ในชีวิต" เป็นอันดับแรก ตามด้วยความสุขในชีวิตครอบครัว ความมั่นคงของประเทศ ความภาคภูมิใจ ในตัวเอง ความสงบสุขทางใจ โลกที่มีสันติสุข และการมีมิตรที่ดี ส่วนค่านิยมอันดับสุดท้ายคือ มีความ มั่งมีในเงินทองและวัตถุ และในค่านิยมวิถีปฏิบัตินั้นนักศึกษาให้ความสำคัญในค่านิยมสัมพันธภาพมากกว่า ค่านิยมความสามารถ โดยเลือกการเป็นตัวของตัวเอง เป็นค่านิยมอันดับแรก และความทะเยอ ทะยาน เป็นค่านิยมอันดับสุดท้าย ส่วนกรรมการนักศึกษาให้ความสำคัญค่านิยมสังคมไว้ในค่านิยม

ระดับสูงมากกว่าค่านิยมส่วนบุคคลในค่านิยมจุดหมายปลายทางชีวิต โดยมีโลกที่มีสันติสุขเป็นค่านิยมอันดับแรก ตามด้วยความมั่นคงของประเทศ ความสำเร็จในชีวิต ความภาคภูมิใจในตนเอง ความเสมอภาค การช่วยเหลือผู้อื่น และความรักอิสระเสรี ค่านิยมระดับกลางเป็นค่านิยมส่วนบุคคล และค่านิยม 3 อันดับสุดท้ายคือ การมีชีวิตที่ตื่นเต้น ความสุขสำราญ และความมั่งมีในเงินทองวัตถุ ในค่านิยมวิถีปฏิบัติกรรมการนักศึกษาให้ความสำคัญค่านิยมความสามารถมากกว่าค่านิยมสัมพันธภาพ โดยมีการเป็นตัวของตัวเองเป็นค่านิยมอันดับแรก ตามด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ส่วนการมีความอ่อนน้อมเชื่อฟังเป็นค่านิยมอันดับสุดท้าย

ส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาระหว่างเพศชายและเพศหญิงพบว่า ในค่านิยมจุดหมายปลายทางชีวิตมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 5 ค่านิยม คือ การมีคนรัก การมีกิจกรรม และศาสนาเป็นที่พึ่ง นักศึกษาชายให้ความสำคัญสูงกว่านักศึกษาหญิง และความภาคภูมิใจในตัวเอง ความสุขในชีวิตครอบครัว และความสุขสำราญ เป็นค่านิยมที่นักศึกษาหญิงให้ความสำคัญสูงกว่านักศึกษาชาย ส่วนค่านิยมวิถีปฏิบัติมีค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียง 3 ค่านิยม คือ การบังคับตัวเองและความทะเยอทะยาน นักศึกษาชายให้ความสำคัญสูงกว่านักศึกษาหญิง และความสนุกสนานร่าเริงนักศึกษาหญิงให้ความสำคัญสูงกว่านักศึกษาชาย

ชัยนาถ นาคบุบผา (2525) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปีการศึกษา 2521 จำนวน 11 คณะ เป็นนักศึกษาชาย 350 คน นักศึกษาหญิง 460 คน โดยใช้เครื่องมือ Study of Personal Values ตามแนวทฤษฎีของสปริงเกอร์ (Eduard Spranger's Types of Men) ความแตกต่างแบบแผนค่านิยม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านทฤษฎีหรืออุดมคติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุนทรียภาพ ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครองและด้านศาสนา ไม่ขึ้นกับความแตกต่างระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาจากแผนภาพรวมของแบบแผนทั้ง 6 ด้านของนักศึกษา เมื่อจำแนกตามตัวแปรคณะวิชา กลุ่มสาขาวิชา เพศ สถานภาพ พื้นฐานการศึกษา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง นักศึกษาให้ความสำคัญต่อค่านิยมด้านทฤษฎีหรืออุดมคติเป็นอันดับหนึ่ง ค่านิยมทางสังคม เศรษฐกิจ เป็นลำดับรอง และ

สุนทรียภาพ ศาสนา การเมืองการปกครองค่อนข้างน้อย

สุนทรีย์ โคมิน และ สนิท สมักรการ (2525) ได้พยายามทำการวิจัยเพื่อสร้าง เครื่องมือวัดค่านิยมที่เหมาะสม ได้สรุปผลการวิจัยว่าระหว่างเพศชายและเพศหญิง ความแตกต่าง ทางค่านิยมเกิดในแง่ที่ฝ่ายชายมีความสนใจในปัญหาสังคมในวงกว้าง ในขณะที่โลกของฝ่ายหญิงอยู่ที่ ความสุขในชีวิตครอบครัว และมีความสำนึกในค่านิยมการเมืองที่ต่ำที่สุด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ อุเทน บุญโญ (2513) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อการเมือง" เพื่อต้องการศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมือง ผู้วิจัยได้ใช้ ตัวอย่างประชากร 720 คน ซึ่งสุ่มจากนิสิต 3 กลุ่ม คือ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ นิสิตคณะอื่น ๆ ที่ได้ เรียนทางรัฐศาสตร์มาบ้างและนิสิตที่ไม่ได้เรียนรัฐศาสตร์มาเลย ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดทัศนคติต่อ การเมือง ซึ่งสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะรัฐศาสตร์ และ นิสิตคณะอื่นที่เรียนวิชาทางรัฐศาสตร์มาบ้าง มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตคณะอื่น ที่ไม่ได้เรียนทางรัฐศาสตร์มาเลย มีทัศนคติต่อการเมืองต่ำกว่านิสิตสองกลุ่มแรก นิสิตชายมีทัศนคติ ทางการเมืองดีกว่านิสิตหญิง ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการเมืองไม่แตกต่างกัน

มีทนา สานติวัตร (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่องค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือวิจัย Study of Values ของ Allport, Vernon, & Lindzey ซึ่งแปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทย จากการเก็บข้อมูล นักศึกษาชาย 184 คน และนักศึกษาหญิง 216 คน พบว่า โดยส่วนรวมนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพได้แสดงค่านิยมหรือความสนใจทาง เศรษฐกิจสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ค่านิยมทางสังคมและทางวิชาการอยู่ในระดับใกล้เคียงกันและสูงกว่า ค่านิยมทางการเมืองและการศาสนา ส่วนค่านิยมทางศิลปะอยู่ในอันดับต่ำสุด นักศึกษาชายและนักศึกษา หญิงของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมทางศิลปะ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางการเมืองและค่านิยมทางศาสนา นักศึกษาชายได้แสดงค่านิยมทางเศรษฐกิจ ทางวิชาการ และทางการเมืองสูงกว่านักศึกษาหญิงในขณะที่นักศึกษาหญิงจะแสดงค่านิยมทางสังคม ทางศิลปะและ ทางศาสนาสูงกว่านักศึกษาชาย

ทินพันธ์ นาคะตะ (2518) ได้ทำการวิจัยปัญหาของประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไทย การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากนักศึกษา 3 กลุ่ม คือ นักศึกษาที่ศึกษาทางสังคมศาสตร์ นักศึกษาที่ศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และนักศึกษาทางการทหาร ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และวิทยาลัยทางการทหาร 3 เหล่าทัพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทางการทหารส่วนใหญ่มีลักษณะทางอัตตาธิปไตย นักศึกษาทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติส่วนใหญ่มีลักษณะประชาธิปไตย ส่วนนักศึกษาทางสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่มีความตื่นตัวในความเป็นพลเมืองดีและมีความสามารถในหน้าที่สูง แต่ยังมีเชื่อในมนุษยชาติ และสิ่งแวดล้อมทางการเมืองน้อย และขาดการวิพากษ์วิจารณ์ นักศึกษาที่มีการศึกษาสูงขึ้นจะมีผลต่อทัศนคติทางการเมืองน้อยลง แต่มีทัศนคติอัตตาธิปไตยเพิ่มขึ้น ไม่ชอบการวิพากษ์วิจารณ์และไม่ค่อยแสดงความตื่นตัวเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง แม้ว่าระดับของการมีประสบการณ์และการมีส่วนร่วมของนักศึกษาไทยต่อการเมืองจะต่ำ แต่ลักษณะขบวนการอบรมสั่งสอนทางการเมืองยังคงได้รับการสนับสนุน อันจะมีผลต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย สุนทรী โคมิน และ สนิท สัมครการ (2525) ได้กล่าวเสริมผลการวิจัยด้านค่านิยมของคนไทยว่า การศึกษาเป็นตัวที่ทำให้เกิดความแตกต่างทางค่านิยมอย่างชัดที่สุด ชาวนาเป็นกลุ่มที่มีลักษณะค่านิยมวัฒนธรรมดั้งเดิม กรรมกรเป็นกลุ่มที่มีหลายลักษณะค่านิยมที่เหมือนกลุ่มชาวนา แต่กรรมกรจะต่างกับกลุ่มชาวนาทางด้านค่านิยมทางการเมือง กรรมกรมีความสำนึกในค่านิยมการเมืองสูงเหมือนกลุ่มนักศึกษา

ผลการวิจัยของไกรวุธ จิระบุตร (2523) พบว่า นิสิตนักศึกษาไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเมืองเป็นแบบประชาธิปไตย มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง และความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความกระตือรือร้นสนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง และมีทัศนคติทางการเมืองแบบเผด็จการในระดับต่ำหรือไม่เป็นแบบเผด็จการ นิสิตนักศึกษาชายส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเมืองเป็นแบบประชาธิปไตยมีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นสนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองมากกว่านิสิตนักศึกษาหญิง และมีทัศนคติทางการเมืองเป็นแบบเผด็จการน้อยกว่านิสิตนักศึกษาหญิง นิสิตนักศึกษายังมีระดับการ

ศึกษาสูงขึ้นส่วนใหญ่จะยังมีความสำคัญในหน้าที่พลเมือง และความเชื่อมั่นในตัวเองกับมีความกระตือรือร้นสนใจ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองเพิ่มมากขึ้น แต่จะมีทัศนคติทางการเมืองเป็นแบบประชาธิปไตยและทัศนคติทางการเมืองแบบเผด็จการลดลง นิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเมืองเป็นแบบประชาธิปไตย มีความสำคัญในหน้าที่พลเมือง และความเชื่อมั่นใจตัวเอง มีความกระตือรือร้น สนใจ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองมากกว่านิสิตนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ แต่มีทัศนคติทางการเมืองแบบเผด็จการน้อยกว่านิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษานางนั้น มานะศรี ยงเจริญ (2522) อ่างโดย นีออน กลิ่นรัตน์ (2525) ได้ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักศึกษานางในทุกกลุ่มกิจกรรม

ส่วนการศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของนักศึกษาในต่างจังหวัด ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2525) อ่างโดย นีออน กลิ่นรัตน์ (2525) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมีระดับความเข้าใจ เจตคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับค่อนข้างสูง ความเข้าใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อจำแนกตาม เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สิ่งแวดล้อมมีผลต่อความเข้าใจ เจตคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาในต่างประเทศ

ในต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นได้มีการวิจัยในเรื่องค่านิยมมานานเกินกว่าครึ่งศตวรรษ Lehmann (1965) เชื่อว่า การที่จะเรียนรู้ถึงธรรมชาติอันแท้จริงของนักศึกษานั้นต้องเรียนรู้จากค่านิยมของเขาเหล่านั้น Astin (1977), Chickering (1972), Feldman and Newcomb (1969) ต่างเห็นพ้องต้องกันว่ามักจะมีบางสิ่งบางอย่างอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาเมื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้จะได้รับการอิทธิพลจากคุณลักษณะของนักศึกษาเอง และสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย

เมื่อนักศึกษาสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยนั้น สาขาวิชาเอกมีส่วนในการแสดงออกให้เห็นถึงค่านิยม นักศึกษาที่เรียนต่างสาขากันจะแสดงออกซึ่งค่านิยมที่ต่างกัน Feldman and Newcomb (1969) ได้กล่าวว่า นักศึกษาที่เรียนทางสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพ และมนุษยศาสตร์นั้นได้อธิบายถึงเหตุผลของการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในลักษณะที่ต้องการการศึกษาพื้นฐานเพื่อการพัฒนาและสร้างแนวคิด ตลอดจนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิพากษ์วิจารณ์ และพิจารณาตัดสินสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล ในทางตรงกันข้ามนักศึกษาที่เลือกเรียนทางวิศวกรรมศาสตร์ การศึกษา พยาบาล บริหารธุรกิจ และเกษตรกรรมกลับให้ความสำคัญของการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยว่า เพื่อฝึกฝนทางวิชาชีพอันเป็นการเตรียมตนเพื่อการหางานในอนาคต

ในภาคแรกของทุกปีการศึกษาเป็นระยะติดต่อกันมา 17 ปี ตั้งแต่ ค.ศ. 1966 - 1982 มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียที่ลอสแอนเจลิส (UCLA) และคณะกรรมการการศึกษาอเมริกัน ได้ทำการสำรวจนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ประมาณ 500 แห่ง ทั่วประเทศ โดยให้นักศึกษาใหม่เลือกลำดับข้อความอันแสดงถึงเป้าหมายในชีวิต (life goals) Astin (1984) ได้สรุปผลการสำรวจว่า นักศึกษาที่ให้ความสนใจในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิศวกรรมศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ศาสตร์ มีปริมาณสูงขึ้น ในขณะที่จำนวนนักศึกษาที่สนใจทางศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ อักษรศาสตร์ มนุษยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ และกายภาพบำบัดลดน้อยลง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความนิยมกับสาขาวิชาทางด้านวัตถุนิยม และลดความสนใจในสาขาวิชาสังคมลง ซึ่งสอดคล้องกับ "เป้าหมายของชีวิต" ที่นักศึกษาเหล่านั้นเลือก โดยเพิ่มความสนใจในข้อความ "การมีเงินทองอยู่ดีกินดี" จาก 40% เมื่อ 10 ปีที่แล้ว มาเป็น 70% ในปัจจุบัน และส่วนข้อความ "การสร้างปรัชญาชีวิตที่มีความหมาย" ซึ่งนักศึกษาเคยเลือกสูงสุดเมื่อ 15 ปีที่แล้ว กลับลดความนิยมลงไปอย่างเห็นได้ชัด

Thompson (1981) ได้ศึกษาถึงวิถีทางดำรงชีวิตที่นักศึกษารายรณนา โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 468 คน ระหว่าง ค.ศ. 1978 - 79 โดยใช้เครื่องมือการวิจัย ชื่อ Morris's 13 Ways to Live และนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยนักศึกษาก่อนจำนวน 1,849 คน เมื่อ ค.ศ. 1945 - 53 พบว่า ค่านิยม และวิถีทางชีวิตที่นักศึกษารายรณนานั้นมีความแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาทั้งสองยุค นักศึกษาอเมริกันยุคหลังหลังหันมาชอบชีวิตที่ปรับเปลี่ยนให้ สบายสบายและมีความมั่นคง และค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้เปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยความละม้ายคล้ายคลึงกันของค่านิยมระหว่างเพศชายและหญิงนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ Kayne และ Houston (1981) ซึ่งสรุปว่า นักศึกษาชายและหญิงในมหาวิทยาลัยปัจจุบันมีความสนใจและความห่วงกังวลในสิ่งเหมือนเหมือนกัน และเชื่อว่าหากแนวโน้มการเปลี่ยนค่านิยมยังคงอยู่ในระดับดังที่ผ่านมาในระยะ 10 ปี ในอนาคตอาจไม่มีความแตกต่างเลยในค่านิยมของชายและหญิง

ค่านิยมของนักศึกษาอเมริกันในยุคปัจจุบันผิดแผกแตกต่างจากในช่วง 1960 อันเป็นช่วงสงครามเวียดนามโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความสนใจในทางการเมือง Levine (1980) ได้กล่าวว่า บรรดานักศึกษาหัวรุนแรงในมหาวิทยาลัยปัจจุบันให้ความสนใจในทางการเมืองหลายเรื่องหลายแบบ และแตกต่างกันไปในแต่ละมหาวิทยาลัย ความสนใจดังกล่าวมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับห้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ หรือเรื่องเกี่ยวข้องกับนักศึกษา มิใช่ปัญหาระดับชาติที่ทุกคนต้องมีส่วนได้ส่วนเสียและสนใจร่วมกัน เช่นในยุคสงครามเวียดนาม การประท้วงในปัจจุบันจึงออกในลักษณะเฉพาะบุคคล สงบเสงี่ยม มีการเจรจามากกว่าการประท้วงหรือเข้ายึดศึกเรียนเช่นในยุคก่อน อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มนักศึกษาปัจจุบันมีลักษณะหลากหลายและลดความสนใจในการเมืองลง (Beal, 1980; Decoster & Mable, 1980; Levine, 1981) ได้สรุปว่านักศึกษารุ่นใหม่ต้องการการประสบความสำเร็จ ต้องการงานทำมากกว่าความสนใจด้านการเมือง บรรยากาศเช่นนี้ตรงกับในประเทศไทยตามที่ พนม วรรณศิริ (2525) ได้รายงานไว้

สำหรับการวิจัยหาค่านิยมโดยเครื่องมือ Study of Values (SOV) นั้น Allport, Vernon และ Lindzey ได้ใช้แนวการแบ่งค่านิยมออกตามลักษณะความสนใจ 6 แบบที่ Spranger (1928) ได้เขียนไว้ในหนังสือชื่อ Types of Men ซึ่งเชื่อว่าบุคลิกของคนแสดงออกโดยค่านิยม เครื่องมือ SOV นี้ถูกสร้างขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1931 และได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้เหมาะสมเมื่อ ค.ศ. 1951 (Allport Vernon, & Lindzey, 1970) เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ได้ถูกใช้มาเป็นเวลานานจึงมีสถิติการใช้สูง จากจำนวนบทความในวารสารต่าง ๆ

1,027 บทความ ที่ปรากฏใน Buros's Mental Measurement Yearbooks of 1972 และ 1978 จำนวน 190 บทความ ใช้เครื่องมือ SOV นี้ (Kavanagh, 1980)

Jacob (1972) ใช้ SOV ในการวิจัยเพื่อพยากรณ์ค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัย แมริแลนด์ 2 กลุ่ม ซึ่งแบ่งโดยคะแนน American College Test (ACT) ผลการวิจัยพบว่า ระหว่างนักศึกษากลุ่มคะแนนอังกฤษสูง - คณิตศาสตร์ต่ำ และกลุ่มคะแนนอังกฤษต่ำ - คณิตศาสตร์สูง นั้นค่านิยมทางวิชาการสูง ในขณะที่นักศึกษากลุ่มคะแนนอังกฤษสูง - คณิตศาสตร์ต่ำจะมีค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางสังคมสูง ส่วนค่านิยมด้านอื่นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระหว่างทั้งสองกลุ่ม

Goodwin (1972) ใช้ SOV ในการค้นหาแบบแผนค่านิยมของนักศึกษา 4 วิทยาลัย โดยใช้ชนิดของวิทยาลัย เพศ และชั้นปีเป็นตัวแปร เขาพบว่านักศึกษาเหล่านั้นมีค่านิยมที่แตกต่างกัน นักศึกษาจากวิทยาลัยเอกชนแสดงค่านิยมทางการเมืองสูง แต่ค่านิยมทางศาสนาต่ำเมื่อเทียบกับวิทยาลัยอื่น ๆ นักศึกษาชายแสดงค่านิยมสูงทางวิชาการ การเมือง และเศรษฐกิจ กว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาหญิงจะแสดงค่านิยมทางศิลปะ สังคม และศาสนาสูงกว่านักศึกษาชาย ส่วน Hurka (1980) ได้ศึกษาค่านิยมของนักศึกษาทางบริหารธุรกิจในมหาวิทยาลัย 5 แห่งของประเทศแคนาดา พบว่าค่านิยมของนักศึกษาชายและหญิงแตกต่างกัน นอกจากนั้นเขายังได้รายงานว่านักศึกษาจากสาขาวิชาที่แตกต่างกันสามารถแยกแยะได้โดยอาศัยค่านิยมและทัศนคติ เมื่อนำนักศึกษาเหล่านี้ เปรียบเทียบกับนักศึกษาทั่วไป นักศึกษาทางบริหารธุรกิจจะแสดงค่านิยมทางเศรษฐกิจและการเมืองสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ และจะแสดงค่านิยมทางศิลปะ สังคม และศาสนาต่ำ ส่วนค่านิยมทางวิชาการนั้นสูงขึ้น

Coffield และ Buckalew (1984) ได้ศึกษาค่านิยมของนักศึกษายุคปัจจุบัน และเปรียบเทียบกับ norms ของปี ค.ศ. 1960 พบว่า นักศึกษายุคปัจจุบันแสดงค่านิยมในทางศิลปะสูง และค่านิยมทางการเมืองต่ำกว่านักศึกษาในยุค ค.ศ. 1960 นักศึกษาหญิงให้ความสนใจสูงกับค่านิยมทางวิชาการ และเศรษฐกิจ และต่ำในค่านิยมทางศิลปะและค่านิยมทางสังคม ความเปลี่ยนแปลงนี้แสดงให้เห็นถึงหญิงยุคใหม่ซึ่งสนใจตำแหน่งและฐานะทางการเงิน

สำหรับประเทศในแถบเอเชีย นักวิจัยได้เคยนำ SOV มาใช้แต่ยังไม่กว้างขวางนัก Nobechi & Kimura (1957) ได้เปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของญี่ปุ่น และเปรียบเทียบกับค่านิยมของนักศึกษามาอเมริกัน ส่วน Rodd (1959) ได้เปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาไต้หวัน ญี่ปุ่น จีน กับนักศึกษามาอเมริกันทั้งสองเพศ ผลการวิจัยของ Rodd สอดคล้องกับของ Nobechi & Kimura ในด้านนักศึกษาหญิงโดยทั่วไปจะแสดงค่านิยมทางศาสนาสูงกว่านักศึกษาชาย แต่ค่านิยมทางวิชาการและเศรษฐกิจจะต่ำกว่านักศึกษาชาย Nobechi & Kimura พบว่านักศึกษาทั้งชายและหญิงของญี่ปุ่นแสดงค่านิยมทางศิลปะสูงในขณะที่ Rodd ได้รายงานว่านักศึกษาทั้งชายและหญิงของไต้หวันแสดงค่านิยมสูงทางด้านวิชาการ และคล้ายคลึงกับนักศึกษามาอเมริกันตรงที่นักศึกษาหญิงไต้หวันแสดงค่านิยมทางสังคมสูงกว่านักศึกษาชาย ส่วนนักศึกษาชายของญี่ปุ่นแสดงค่านิยมทางสังคมสูงกว่านักศึกษาหญิง แม้ว่า SOV จะถูกนำมาใช้ในประเทศที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากสหรัฐอเมริกา แต่ Nobechi & Kimura (1957) ได้สรุปว่า SOV เป็นเครื่องมือวิจัยค่านิยมที่มีความเที่ยงตรงสูง เมื่อใช้วัดกับนักศึกษาญี่ปุ่นแล้วได้ผลดีเช่นเดียวกับในประเทศสหรัฐอเมริกา

Singh Huang และ Thompson (1962) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบโดยใช้ SOV วัดค่านิยมของนักศึกษามาอเมริกัน อินเดีย และจีน ซึ่งกำลังศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ และสรุปว่า นักศึกษามาอเมริกันแสดงค่านิยมทางวิชาการและทางศาสนาสูงกว่านักศึกษาอินเดีย และนักศึกษาจีน นักศึกษาอินเดียแสดงค่านิยมทางการเมืองและเศรษฐกิจสูงกว่านักศึกษามาอเมริกัน และนักศึกษาจีน นอกจากนี้ นักศึกษาจีนยังแสดงความสนใจสูงในค่านิยมทางศิลปะด้วย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 5 แห่ง ในประเทศไทยโดยทดสอบจากความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อค่านิยม 6 แบบ คือ ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางศิลปะ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางศาสนา นอกจากนี้ยังทำการเปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาโดยใช้เพศ สถาบันการศึกษา และถิ่นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาเป็นตัวแปร เพื่อตอบคำถามทางการวิจัย (Research Questions) ดังต่อไปนี้

- คำถามที่ 1 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นเช่นไร
- คำถามที่ 2 ค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงในคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่
- คำถามที่ 3 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหัวแห่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่
- คำถามที่ 4 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานครกับนอก เขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

ในการตอบคำถามที่ 2 คำถามที่ 3 และคำถามที่ 4 จำเป็นต้องทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังต่อไปนี้

- สมมติฐานที่ 1 ค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงในคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
- สมมติฐานที่ 2 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหัวแห่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 3 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งใน
เขตกรุงเทพมหานครกับนอกเขตกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ซึ่งกำลัง
ศึกษาอยู่ในภาคที่สอง ปีการศึกษา 2528 ณ สถาบันอุดมศึกษาห้าแห่งในประเทศไทย การเก็บข้อมูล
จากกลุ่มตัวอย่างได้กระทำในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 การสุ่มตัวอย่างนักศึกษาก่อทำเป็น
กลุ่ม (Cluster Sampling) จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
และขนาดของตัวอย่าง
ภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2528

สถาบัน	จำนวน ประชากร	จำนวน ตัวอย่าง	อัตราร้อยละ การสุ่ม
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	183	95	51.9
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	1,151	261	22.7
วิทยาลัยคณาาสตร์	194	81	41.8
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	56	34	60.7
วิทยาลัยศรีปทุม	1,609	358	22.2
รวม	3,193	829	25.96

การสุ่มตัวอย่างจำนวน 829 คน จาก 3,193 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 25.96

เครื่องมือวิจัย

การวิจัยนี้ใช้เครื่องมือชื่อ Study of Values (SOV) ของ Allport, Vernon & Lindzey ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดค่านิยมจากความสนใจ 6 แบบ คือ

1. ค่านิยมทางวิชาการ (Theoretical Value)
2. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (Economic Value)
3. ค่านิยมทางศิลปะ (Aesthetic Value)
4. ค่านิยมทางสังคม (Social Value)
5. ค่านิยมทางการเมือง (Political Value)
6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious Value)

SOV เป็นเครื่องมือวิจัยที่มีค่าความเชื่อมั่นและค่าความเที่ยงตรงสูงดังแสดงไว้ใน Study of Values Manual (Allport, Vernon & Lindzey, 1970) ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้แปล SOV จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและดัดแปลงข้อความบางตอนเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยได้ทำการทดลองวิจัยเบื้องต้น (Pretesting) เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2528 โดยใช้ SOV ฉบับภาษาไทยเก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 30 คน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สำหรับความเชื่อมั่นซึ่งวัดจากการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ห่างกัน 1 เดือน ปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2
ความเชื่อมั่นในเครื่องมือ SOV ฉบับภาษาไทย

ค่านิยม	ค่าสัมประสิทธิ์* (N = 30)
ทางวิชาการ	.84
ทางเศรษฐกิจ	.81
ทางศิลปะ	.85
ทางสังคม	.75
ทางการเมือง	.72
ทางศาสนา	.64

* ข้อมูลจาก มัทนา สานติวัตร การศึกษาค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยานิพนธ์
ระดับปริญญาเอกมหาวิทยาลัยแคนซัส, ลอเรนซ์, 2528

เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม SOV ฉบับภาษาไทย มีคำถามแบ่งออกเป็น

2 ส่วน

ส่วนที่ 1 คือแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว มี 16 คำถาม

ส่วนที่ 2 คือแบบสอบถามค่านิยม มี 2 ตอน รวม 45 คำถาม

การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 5 แห่ง ซึ่งเปิดสอนสาขานิติศาสตร์เพื่อขอเก็บข้อมูล เนื่องจากแบบสอบถามมีความยาวและต้องการการอ่านคำสั่งให้ครบถ้วน ผู้วิจัยจึงคัดเลือกใจให้อาจารย์ซึ่งเป็นผู้สอนในกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ช่วยและใช้เวลาประมาณ 20 - 30 นาที ในการกรอกข้อความและผู้วิจัยเก็บกลับในชั้นเรียน

การแปลข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับการกรอกเรียบร้อย ได้รับการตรวจสอบความเรียบร้อยจาก... ผู้ช่วยวิจัยและรวมยอดคะแนนค่านิยมแต่ละหน้าเพื่อกำหนดคะแนนรวมทั้งหมดของค่านิยม 6 แบบ สำหรับนักศึกษาแต่ละคน ส่วนของข้อมูลส่วนตัวแสดงเป็นตัวเลขคะแนนตามตัวเลือก คะแนนของแบบสอบถามทั้งส่วนข้อมูลส่วนตัวและคะแนนค่านิยมของนักศึกษาแต่ละคนถูกนำมาเข้าคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) คำนวณค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. อัตราร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
4. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)
5. การทดสอบ t-test
6. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยค่านิยมนั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ผลการวิจัย นอกจากนี้ข้อมูลบางรายการยังใช้เป็นตัวแปรในการทดสอบค่านิยมทางสถิติอีกด้วย

ข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถามมี 2 ส่วน ส่วนแรกคือ ข้อมูลส่วนตัวซึ่งแสดงผลโดยอาศัยความถี่และอัตราร้อยละ ส่วนที่สองคือ ข้อมูลค่านิยม จะแสดงผลโดยอาศัยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) และค่าการวิเคราะห์ทางสถิติต่าง ๆ เช่น การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

ในการอธิบายประกอบตารางข้อมูลผลการวิจัยนั้น กระทำโดยกล่าวถึงค่าตัวเลขที่มีความสำคัญ และเรียงลำดับจากน้อย ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของค่านิยมแต่ละแบบถูกนำมาเปรียบเทียบความสูงต่ำในระหว่างค่านิยมทั้งหกแบบ เช่น ค่านิยมทางเศรษฐกิจของนักศึกษาสูงกว่าค่านิยมทางการเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ได้เปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาเมื่อตัวแปรต่าง ๆ เปลี่ยนไป เช่น ค่านิยมทางการเมืองของนักศึกษาชายสูงกว่าของนักศึกษาหญิง อันเป็นการเปรียบเทียบค่านิยมโดยใช้เพศเป็นตัวแปร

ส่วนการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ใช้การทดสอบ t-test การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ใช้การทดสอบ t-test โดยใช้ระดับนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 3
จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละ
จำแนกตาม เพศ และสถาบันการศึกษา

สถาบัน		เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	จำนวน	76	19	95
	ร้อยละ	80	20	11.4
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	จำนวน	216	45	261
	ร้อยละ	82.7	17.3	31.5
วิทยาลัยคณาสวรรค์	จำนวน	63	18	81
	ร้อยละ	77.8	22.2	9.7
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	จำนวน	26	8	34
	ร้อยละ	76.5	23.5	4.1
วิทยาลัยศรีปทุม	จำนวน	278	80	358
	ร้อยละ	77.7	22.3	43.2
จำนวนรวม		659	170	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม		79.5	20.5	100.0

จากตารางที่ 3 จำนวนนักศึกษาที่เก็บข้อมูลนั้นเป็นนักศึกษาชาย 79.5% และเป็นนักศึกษาหญิง 20.5% จากกลุ่มตัวอย่าง 829 คน เป็นนักศึกษาจากวิทยาลัยศรีปทุม 43.2% จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 31.5% จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ 11.4% จากวิทยาลัยคณาสวรรค์ และวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 9% และ 4% ตามลำดับ

ตารางที่ 4
จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และศาสนา

สถาบัน	ศาสนา			รวม
	พุทธ	คริสต์	อิสลาม	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	93	1	1	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	250	7	4	261
วิทยาลัยคณาสวรรค์	80	1	-	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	34	-	-	34
วิทยาลัยศรีปทุม	348	5	5	358
จำนวนรวม	805	14	10	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	97.1	1.7	1.2	100.0

จากตารางที่ 4 จากตารางแสดงว่า นักศึกษานับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ 97% นอกนั้นนับถือศาสนาคริสต์ และอิสลามด้วยจำนวนประมาณใกล้เคียงกัน คือ 1%

ตารางที่ 5
จำนวนนักศึกษา ค่าเฉลี่ยอายุนักศึกษา และค่าความเบี่ยงเบน
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา

สถาบัน	จำนวน	$\bar{x}$	S.D.
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	95	24.65	5.21
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	255*	25.20	4.97
วิทยาลัยคณาสวรรค์	81	21.19	2.62
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	34	23.00	5.74
วิทยาลัยศรีปทุม	358	26.54	5.8
รวม	823	25.24	5.4

* มีผู้ไม่ตอบคำถาม 6 ราย

จากตารางที่ 5 นักศึกษาได้กรอกอายุจริงลงในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้คำนวณค่าเฉลี่ยอายุของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยศรีปทุมมีอายุเฉลี่ยสูงสุดที่ 26.54 ปี ซึ่งสูงกว่าค่าอายุเฉลี่ยส่วนรวม 25.24 ปี รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 25.20 ปี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 24.65 ปี วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 23 ปี และวิทยาลัยคณาสวรรค์มีนักศึกษาอายุเฉลี่ยต่ำสุดคือ 21.19 ปี

ตารางที่ 6

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถานับัการศึกษา และสถานภาพการสมรส

สถาบัน	สถานภาพ			รวม
	โสด	แต่งงาน	หย่า	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	84	10	1	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	221	39	1	261
วิทยาลัยคณาาสตร์	79	2	-	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	31	3	-	34
วิทยาลัยศรีปทุม	271	82	5	358
จำนวนรวม	686	136	7	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	82.8	16.4	.8	100.0

จากตารางที่ 6 นักศึกษามีสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่คือ 82.8% ของจำนวนนักศึกษาที่เก็บข้อมูลทั้งหมด สมรสแล้ว 16.4% และ หย่า .8%

ตารางที่ 7

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และภูมิลำเนา

สถาบัน	ภูมิลำเนา		รวม
	กรุงเทพ	ต่างจังหวัด	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	59	36	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	122	139	261
วิทยาลัยคณาสิทธิ์	4	77	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	1	33	34
วิทยาลัยศรีปทุม	121	237	358
จำนวนรวม	307	522	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	37.1	62.9	100.0

จากตารางที่ 7 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมากกว่าในกรุงเทพมหานคร คือ มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดถึง 62.9% ส่วนที่เหลือมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร วิทยาลัยคณาสิทธิ์ และวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ซึ่งตั้งอยู่ในต่างจังหวัด นักศึกษาเกือบทั้งหมดมีภูมิลำเนาต่างจังหวัด นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีภูมิลำเนาต่างจังหวัดน้อยกว่าในกรุงเทพมหานคร ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และวิทยาลัยศรีปทุม มีนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมากกว่าในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 8
จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสภาพการพักอาศัย

สถาบัน	สภาพการพักอาศัย			รวม
	อยู่กับผู้ปกครอง	อยู่บ้านส่วนตัว	อยู่กับเพื่อน, ญาติ	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	57	22	16	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	125	73	63	261
วิทยาลัยคณาสวรรค์	18	20	43	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	18	8	8	34
วิทยาลัยศรีปทุม	129	147	82	358
จำนวนรวม	347	270	212	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	41.9	32.6	25.5	100.0

จากตารางที่ 8 นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง จำนวน 347 คน (41.9%) บางส่วนมีบ้านส่วนตัวจำนวน 270 คน (32.6%) นอกนั้นพักที่หอพัก อาศัยอยู่กับเพื่อนหรือญาติ จำนวน 212 คน (25.5%)

ตารางที่ 9

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และรอบการศึกษา

สถาบัน	รอบการศึกษา		รวม
	รอบปกติ	รอบเย็น/ค่ำ	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	-	95	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	148	113	261
วิทยาลัยคณาสวรรค์	79	2	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	27	7	34
วิทยาลัยศรีปทุม	92	266	358
จำนวนรวม	346	483	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	41.8	58.2	100.0

จากตารางที่ 9 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษารอบเย็น/ค่ำ 58.2% และรอบปกติ 41.8% นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพทั้งหมดเป็นนักศึกษารอบค่ำ นักศึกษาวิทยาลัยคณาสวรรค์ วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และวิทยาลัยศรีปทุม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษารอบกลางวัน/ปกติ

ตารางที่ 10

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และชั้นปีที่กำลังศึกษา

สถาบัน	ชั้นปีที่กำลังศึกษา						รวม
	หนึ่ง	สอง	สาม	สี่	ห้า	หก	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	48	21	24	2	-	-	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	50	10	92	81	27	1	261
วิทยาลัยทนายศาสตร์	35	18	20	5	1	2	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	19	15	-	-	-	-	34
วิทยาลัยศรีปทุม	157	111	46	43	1	-	358
จำนวนรวม	309	175	182	131	29	3	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	37.3	21.1	22.0	15.8	3.5	.4	100.0

จากตารางที่ 10 แสดงข้อมูลนักศึกษาแยกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (37.3%) เป็นนักศึกษาระดับชั้นหนึ่ง นักศึกษาชั้นปีที่สองและสามมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 21.1% และ 22% ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่สี่มี 15% นอกนั้นเป็นนักศึกษาพันธุ์มีเพียง 3%

ตารางที่ 11

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และประเภทโรงเรียนมัธยมปลาย

สถาบัน	ประเภทโรงเรียนมัธยมปลาย		รวม
	โรงเรียนในกรุงเทพฯ	โรงเรียนต่างจังหวัด	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	77	18	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	182	79	261
วิทยาลัยคณาาสตร์	5	76	81
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	3	31	34
วิทยาลัยศรีปทุม	229	129	358
จำนวนรวม	496	333	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	59.8	40.2	100.0

จากตารางที่ 11 ดัชนีตั้งของโรงเรียนที่นักศึกษาเคยเรียนในระดับมัธยมปลายนั้น ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมาจากโรงเรียนระดับมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร 59.8% และมาจากโรงเรียนต่างจังหวัด 40.2% นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร ส่วนนักศึกษาในสถาบันต่างจังหวัดส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนมัธยมปลายในต่างจังหวัดเช่นกัน

ตารางที่ 12

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม

จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาในระดับมัธยมปลาย

สถาบัน	สาขาวิชาในระดับมัธยมปลาย			รวม
	สายสามัญ	สายวิชาชีพ	อื่น ๆ	
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	53	41	1	95
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	178	76	7	261
วิทยาลัยคณาสวรรค์	68	11	2	81
วิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล	26	8	-	34
วิทยาลัยศรีปทุม	207	137	14	358
จำนวนรวม	532	273	24	829
จำนวนร้อยละของยอดรวม	64.0	33.0	3.0	100.0

จากตารางที่ 12 นักศึกษาขณะนี้มาจากสาขาวิชาในระดับมัธยมปลาย สายสามัญ จำนวน 532 คน (64%) มากกว่าสายวิชาชีพ ซึ่งมีจำนวน 273 คน (33%) หรือสายอื่น ๆ 24 คน (3%)

ตารางที่ 13

จำนวนนักศึกษาและอัคราจารย์โดยรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	สถาบันการศึกษา					รวม	%
	กรุงเทพ	ธุรกิจบัณฑิตย	คณาวิสุต	วงษ์ชวลิตกุล	ศรีปทุม		
เกษตรกรรม, กสิกรรม	15	49	37	9	119	229	27.9
ค้าขาย, ประกอบกิจการ	38	68	12	11	81	210	25.5
ลูกจ้างบริษัท	4	17	2	2	17	42	5.1
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	11	1	2	10	29	3.5
ข้าราชการพลเรือน	6	23	17	3	26	75	9.1
ข้าราชการทหาร, ตำรวจ	9	41	6	5	62	123	15.0
ข้าราชการบำนาญ	3	16	3	1	17	40	4.9
ไม่ประกอบอาชีพ	3	10	1	-	13	27	3.3
อื่น ๆ	11	20	2	1	13	47	5.7
จำนวนรวม	94*	255*	81	34	358	822*	100.0

* มีผู้ไม่ตอบคำถาม

จำนวนผู้ไม่ตอบคำถาม 7 ราย

จากตารางที่ 13 โดยส่วนรวมนักศึกษามาจากครอบครัวที่บิดาประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมหรือกสิกรรมสูงสุด 229 คน (27.9%) รองลงมาคือ ค้าขายหรือประกอบกิจการส่วนตัว 210 คน (25.5%) ข้าราชการทหารหรือตำรวจ 123 คน (15%) ข้าราชการพลเรือน 75 คน (9.1%) ตามลำดับ เป็นลูกจ้างบริษัทและเป็นข้าราชการบำนาญ จำนวนใกล้เคียงกัน ประมาณ 5% เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และไม่ประกอบอาชีพจำนวนใกล้เคียงกัน ประมาณ 3% ส่วนที่เหลือ

เป็นกลุ่มอื่น ๆ เช่น บิดาถึงแก่กรรม ประมาณ 5%

นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพและมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีบิดาประกอบอาชีพ
ค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการเป็นอันดับหนึ่ง และเป็นเกษตรกรอันดับสอง และเป็นข้าราชการ
ทหาร/ตำรวจ อันดับสาม เป็นข้าราชการพลเรือนอันดับสี่ ส่วนวิทยาลัยศรีปทุมแตกต่างจาก
2 สถาบันที่กล่าวมาแล้วที่บิดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกร/กสิกรรมเป็นอันดับหนึ่ง และ
ค้าขาย/เป็นเจ้าของกิจการเป็นอันดับสอง ข้าราชการทหาร/ตำรวจเป็นอันดับสาม และ
ข้าราชการพลเรือนเป็นอันดับสี่ นอกจากนี้การเรียงลำดับมีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งสามสถาบันที่ตั้งอยู่
ในกรุงเทพมหานคร นักศึกษาวิทยาลัยคณาจารย์มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรอันดับหนึ่ง
ข้าราชการพลเรือนอันดับสอง ค้าขาย/เจ้าของกิจการอันดับสาม และข้าราชการทหาร/ตำรวจ
อันดับสี่ ส่วนวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุลนั้น บิดาของนักศึกษาประกอบอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ
อันดับหนึ่ง เกษตรกรรม/กสิกรรมเป็นอันดับสอง ข้าราชการทหาร/ตำรวจอันดับสาม และข้าราชการ
พลเรือนอันดับสี่ นอกจากนี้การเรียงลำดับมีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งสองสถาบันซึ่งอยู่นอกเขตกรุงเทพ
มหานคร

ตารางที่ 14

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	สถาบันการศึกษา					รวม	%
	กรุงเทพ	ธุรกิจบัณฑิตย	คณาวิสัย	วงษ์ชาลิตกุล	ศรีปทุม		
เกษตรกร, กสิกรรม	15	49	36	10	116	226	27.4
ค้าขาย, เจ้าของกิจการ	41	83	18	8	87	237	28.8
ลูกจ้างบริษัท	1	7	-	3	6	17	2.1
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	7	-	-	7	14	1.7
ข้าราชการพลเรือน	2	23	4	-	9	38	4.6
ข้าราชการทหาร, ตำรวจ	-	4	-	-	4	8	1.0
ข้าราชการบำนาญ	-	3	-	-	4	7	0.8
แม่บ้าน	34	75	22	11	115	257	31.2
อื่น ๆ	2	6	1	2	9	20	2.4
จำนวนรวม	95	257*	81	34	357*	824	100.0

*มีผู้ไม่ตอบคำถาม

จำนวนผู้ไม่ตอบคำถาม 5 ราย

จากตารางที่ 14 โดยส่วนรวมนักศึกษามีมารดาเป็นแม่บ้านด้วยจำนวนสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง (31.2%) ค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการเป็นอันดับสอง (28.8%) ทำการเกษตร/กสิกรรมเป็นอันดับสาม (27.4%) เป็นข้าราชการพลเรือนอันดับสี่ (4.6%) นอกนั้นเป็นลูกจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการทหาร/ตำรวจ ข้าราชการบำนาญ และอื่น ๆ เช่น ถึงแก่กรรม รวมทั้งสิ้นประมาณ 6%

นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพและมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์มีมารดาค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการเป็นอันดับหนึ่ง เป็นแม่บ้านเป็นอันดับสอง ทำงานด้านเกษตรกรรม/กสิกรรม เป็นอันดับสาม ข้าราชการพลเรือนเป็นอันดับสี่ นอกนั้นเป็นลูกจ้างบริษัท ข้าราชการบำนาญ และอื่น ๆ ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยศรีปทุมมีมารดาเป็นเกษตรกร (116 ราย) และเป็นแม่บ้านด้วยจำนวนเกือบเท่ากัน (115 ราย) เป็นอันดับหนึ่ง ค้าขาย/เจ้าของกิจการเป็นอันดับที่สอง เป็นข้าราชการพลเรือนเป็นอันดับที่สาม นอกนั้นเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างบริษัท ข้าราชการทหาร/ตำรวจ ข้าราชการบำนาญ และอื่น ๆ เช่น ถึงแก่กรรม ไม่ประกอบอาชีพ ด้วยอาชีพละไม่เกิน 10 คน

ส่วนนอกเขตกรุงเทพมหานคร นักศึกษาวิทยาลัยคณาจารย์มีมารดาส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรอันดับหนึ่ง (36 ราย) รองลงมาเป็นแม่บ้าน (22 ราย) ค้าขาย/เจ้าของกิจการ เป็นอันดับสาม (18 ราย) เป็นข้าราชการพลเมืองอันดับสี่ (4 ราย) นักศึกษาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นั้น มีมารดาเป็นแม่บ้าน 11 ราย จำนวนใกล้เคียงกับเป็นเกษตรกรคือ 10 ราย รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ 8 ราย นอกนั้นเป็นลูกจ้างบริษัท และอื่น ๆ เช่น ถึงแก่กรรมหรือไม่ประกอบอาชีพ รวมกัน 5 ราย

ตารางที่ 15

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม
จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และระดับการศึกษาของบิดา/มารดา

ระดับการศึกษา ของบิดา/มารดา	สถาบันการศึกษา					รวม	%
	กรุงเทพ	ธุรกิจบัณฑิตย์	ทนายศาสตร์	วงษ์สวัสดิกุล	ศรีปทุม		
ประถมศึกษา	42	108	37	16	200	403	48.6
มัธยมศึกษา	26	74	27	11	88	226	27.3
อาชีวศึกษา	5	19	2	1	18	45	5.4
ปริญญาตรี	10	44	11	4	25	94	11.3
ปริญญาโท	1	4	-	-	6	11	1.3
ปริญญาเอก	-	2	-	-	3	5	0.6
อื่น ๆ	11	10	4	2	18	45	5.4
จำนวนรวม	95	261	81	34	358	829	100.0

จากตารางที่ 15 โดยส่วนรวมนักศึกษามีบิดาหรือมารดาที่มีการศึกษาระดับสูงสุดคือ ประถมศึกษา เป็นอันดับหนึ่ง (48.6%) ระดับมัธยมศึกษา เป็นอันดับสอง (27.3%) ระดับปริญญาตรี เป็นอันดับสาม (11.3%) จบอาชีวศึกษาหรืออื่น ๆ เช่น อนุปริญญา ด้วยเปอร์เซ็นต์ที่เท่ากันคือ 5.4% ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก รวมกันประมาณ 2% นักศึกษาแต่ละสถาบันทั้งในเขต กรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานครต่างมีบิดาหรือมารดาที่มีการศึกษาระดับสูงสุดเรียงตามลำดับเหมือนกันทุกสถาบันและเหมือนการเรียงลำดับของนักศึกษาโดยส่วนรวม

ตารางที่ 16

จำนวนนักศึกษา และอัตราร้อยละรวม

จำแนกตาม สถาบันการศึกษา และสถานภาพการทำงานของนักศึกษา

สถานภาพการทำงาน	สถาบันการศึกษา					รวม	%
	กรุงเทพ	ธุรกิจบัณฑิตย์	คณาสวรรค์	วงษ์สวัสดิกุล	ศรีปทุม		
ไม่ได้ทำงาน	28	115	54	20	92	309	37.3
ทำงานพิเศษให้							
กิจการเอกชน	5	10	1	1	3	20	2.4
ค้าขาย, เจ้าของกิจการ							
กิจการ	14	20	4	2	14	54	6.5
ลูกจ้างบริษัท	22	21	1	-	12	56	6.8
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	9	1	2	8	22	2.7
ข้าราชการพลเรือน	8	28	8	-	35	79	9.5
ข้าราชการทหาร/ตำรวจ	12	53	3	9	193	270	32.6
อื่น ๆ	4	5	9	-	1	19	2.2
จำนวนรวม	95	261	81	34	358	829	100.0

จากตารางที่ 16 นักศึกษาโดยส่วนรวมไม่ได้ทำงาน 37.3% รองลงมารับราชการทหาร/ตำรวจ 32.6% เป็นลูกจ้างบริษัท หรือค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการด้วยเปอร์เซ็นต์ใกล้เคียงกันคือ 6.8% และ 6.5% นอกนั้นทำงานพิเศษให้กิจการเอกชน หรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ รวมกันประมาณ 5% และอื่น ๆ ประมาณ 2%

นักศึกษาทุกสถาบันยกเว้นวิทยาลัยศรีปทุมไม่ได้ทำงานใด ๆ มีเป็นจำนวนมากอันดับหนึ่ง นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นลูกจ้างบริษัทในอันดับสอง ค้าขาย/เจ้าของกิจการเป็นอันดับสาม

เป็นข้าราชการทหาร/ตำรวจ เป็นอันดับสี่ นอกนั้นเป็นข้าราชการพลเรือน ทำงานพิเศษให้กิจการ
เอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ นั้น อันดับรองลงมาตามลำดับ เป็นข้าราชการ
ทหาร/ตำรวจ ข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างบริษัท ค้าขาย/เจ้าของกิจการ

ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยคณาจารย์นั้น อันดับรองลงมาตามลำดับคือ อื่น ๆ ข้าราชการ
พลเรือน ค้าขาย/เจ้าของกิจการ ข้าราชการทหาร/ตำรวจ ส่วนทำงานพิเศษให้กิจการเอกชน
เป็นลูกจ้างบริษัท และพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนใกล้เคียงกันคือ อาชีพละ 1 ราย นักศึกษา
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นอกจากส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานแล้ว อันดับรองลงมาเป็นข้าราชการทหาร/ตำรวจ
นอกนั้นเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขายและทำงานพิเศษให้กิจการเอกชนรวมกันทั้งหมดมีเพียง 5 ราย

นักศึกษาวิทยาลัยศรีปทุม เป็นข้าราชการทหาร/ตำรวจ 193 ราย อันดับรองลงมา
92 ราย ไม่ได้ทำงาน เป็นข้าราชการพลเรือน 35 ราย ค้าขาย/เจ้าของกิจการ 14 ราย เป็น
ลูกจ้างบริษัท 12 ราย นอกนั้นเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทำงานพิเศษให้เอกชน และอื่น ๆ รวมกัน
11 ราย

ตารางที่ 17

แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t
ของคะแนนค่านิยมของนักศึกษานิติศาสตร์ จำแนกตาม เพศและรวม

กลุ่มนักศึกษา	ค่านิยม					
	วิชาการ	เศรษฐกิจ	ศิลปะ	สังคม	การเมือง	ศาสนา
รวม (N = 829)						
$\bar{X}$	41.54	44.09	32.44	39.78	43.95	38.17
S.D.	5.73	5.59	6.65	5.61	5.93	5.71
นักศึกษาชาย (N = 659)						
$\bar{X}$	41.77	43.91	32.19	39.70	44.46	38.02
S.D.	5.60	5.47	6.86	5.77	5.86	5.81
นักศึกษาหญิง (N = 170)						
$\bar{X}$	40.64	44.80	33.43	40.10	41.99	38.76
S.D.	6.15	6.01	5.68	4.98	5.80	5.31
t	2.29*	1.83	2.18*	0.82	4.90*	1.51

* ณ ระดับนัยสำคัญ .05

เพื่อตอบคำถามทางการวิจัยข้อที่ 1 ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนค่านิยมของนักศึกษาโดยส่วนรวมสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ 44.09 รองลงมาคือ ค่านิยมทางการเมืองซึ่งใกล้เคียงกับอันดับหนึ่ง 43.95 อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ 41.54 ค่านิยมทางสังคมและค่านิยมทางศาสนาใกล้เคียงกันคือ 39.78 และ 38.17 ตามลำดับ ส่วนค่านิยมทางศิลปะอยู่ในลำดับสุดท้าย 32.44

นักศึกษาชายแสดงค่านิยมหรือความสนใจในการเมืองเป็นอันดับหนึ่ง ทางเศรษฐกิจ เป็นอันดับสอง ทางวิชาการเป็นอันดับสาม ด้วยค่าเฉลี่ย 44.46, 43.91, 41.77 ตามลำดับ ค่านิยมทางสังคมใกล้เคียงกับค่านิยมทางศาสนา คือ 39.70 และ 38.02 ตามลำดับ ส่วนค่านิยมทางศิลปะต่ำสุด 32.19

นักศึกษาหญิงแสดงค่านิยมหรือความสนใจในเศรษฐกิจเป็นอันดับหนึ่ง (44.80) ทางการเมืองเป็นอันดับสอง (41.99) ทางวิชาการ และทางสังคมใกล้เคียงกันคือ 40.64 และ 40.10 ตามลำดับ รองลงมาเป็นค่านิยมทางศาสนา 38.76 และค่านิยมทางศิลปะเป็นอันดับสุดท้าย 33.43

เพื่อตอบคำถามทางการวิจัยข้อที่ 2 ได้ทำการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 ค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงในคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 17 เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ค่า t แสดงความแตกต่างในค่านิยมระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 ในค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง ส่วนค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสังคม และค่านิยมทางศาสนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 ดังนั้น การทดสอบจึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 ในค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสังคม และค่านิยมทางศาสนา และไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 1 ในค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางศิลปะและค่านิยมทางการเมือง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่านิยมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า นักศึกษาชายแสดงค่านิยมทางวิชาการ และทางการเมืองสูงกว่านักศึกษาหญิง ในขณะที่นักศึกษาหญิงแสดงค่านิยมทางเศรษฐกิจ ทางศิลปะ ทางสังคม และทางศาสนา สูงกว่านักศึกษาชาย

ตารางที่ 18

แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F
ของคะแนนนิยมของนักศึกษา จำแนกตาม สถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	ค่านิยม					
	วิชาการ	เศรษฐกิจ	ศิลปะ	สังคม	การเมือง	ศาสนา
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (N=95)						
$\bar{X}$	41.14	46.03	31.23	39.23	44.10	37.81
S.D.	4.94	5.61	6.08	5.39	6.06	5.14
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (N=261)						
$\bar{X}$	41.05	43.99	33.65	40.02	43.27	38.18
S.D.	5.90	5.57	6.20	6.16	5.82	6.04
วิทยาลัยคณาจารย์ (N=81)						
$\bar{X}$	41.58	43.42	30.15	40.51	46.69	37.17
S.D.	5.10	5.22	6.44	5.68	4.93	4.82
วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (N=34)						
$\bar{X}$	42.02	43.94	32.27	38.50	44.97	38.22
S.D.	4.67	5.57	7.10	5.62	6.00	4.99
วิทยาลัยศรีปทุม (N=358)						
$\bar{X}$	41.95	43.83	32.42	39.71	43.69	38.49
S.D.	6.02	5.62	6.96	5.22	6.02	5.86
F	1.10	3.39*	5.44*	1.14	5.71*	0.98

* ณ ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 18 นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพแสดงค่านิยมสูงสุดทางเศรษฐกิจ (46.03) อันดับสองคือ ค่านิยมทางการเมือง (44.10) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.14) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (39.23) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (37.81) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (31.23)

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตศึกษแสดงค่านิยมสูงสุดในทางเศรษฐกิจ (43.99) อันดับสองคือ ค่านิยมทางการเมือง (43.27) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.05) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (40.02) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (38.18) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (33.65)

นักศึกษาวิทยาลัยคณาจารย์ศึกษแสดงค่านิยมสูงสุดในทางการเมือง (46.69) รองลงมาคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (43.42) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.58) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (40.51) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (37.17) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (30.15)

นักศึกษาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล แสดงค่านิยมสูงสุดในทางการเมือง (44.97) รองลงมาคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (43.94) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (42.02) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (38.50) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (38.22) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (32.27)

นักศึกษาวิทยาลัยศรีปทุม แสดงค่านิยมสูงสุดทางเศรษฐกิจ (43.83) รองลงมาคือ ค่านิยมทางการเมือง (43.69) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.95) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (39.71) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (38.49) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (32.42)

เพื่อตอบคำถามทางการวิจัยข้อที่ 3 ได้ทำการทดสอบสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่ง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 18 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่านิยมทั้งหกของนักศึกษาศาสนานอวมศึกษา เอกชนห้าแห่ง ค่า F ได้แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 ในค่านิยมทาง เศรษฐกิจ ค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง ส่วนค่านิยมที่เหลือคือ ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางสังคม และค่านิยมทางศาสนา ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 จากการ ทดสอบนี้จึงปรากฏว่ายอมรับสมมติฐานที่ 2 ในค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางสังคม และค่านิยมทาง ศาสนา และไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 2 ในค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทาง การเมือง

เมื่อทำการเปรียบเทียบเฉพาะค่านิยมที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 โดยวิธี Scheffe เพื่อหาว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญนั้นเกิดขึ้นระหว่างนักศึกษาจากสถาบัน ไคบัง ปรากฏผลดัง ตารางที่ 19

ตารางที่ 19

แสดงชื่อสถาบันที่มีค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

	ค่านิยม		
	เศรษฐกิจ	ศิลปะ	การเมือง
มหาวิทยาลัยกรุงเทพแตกต่างกับ	ว. ฅณาสวรรค์ ว. ศรีปทุม		
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตแตกต่างกับ		ว. ฅณาสวรรค์	
วิทยาลัยฅณาสวรรค์แตกต่างกับ			ม. ธุรกิจบัณฑิต ว. ศรีปทุม

จากตารางที่ 19 ความแตกต่างในค่านิยมทางเศรษฐกิจนั้นปรากฏว่าค่านิยมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับค่านิยมของนักศึกษาวิทยาลัยฅณาสวรรค์และ วิทยาลัยศรีปทุม

ความแตกต่างในค่านิยมทางศิลปะนั้น ปรากฏว่าค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับนักศึกษาวิทยาลัยคณาจารย์

ความแตกต่างในค่านิยมทางการเมืองนั้น ปรากฏว่าค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
คณาจารย์แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับค่านิยมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และวิทยาลัยศรีปทุม

ตารางที่ 20

แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t
ของคะแนนค่านิยมของนักศึกษาจำแนกตามสถาบันการศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานครและนอกเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มสถาบัน	ค่านิยม					
	วิชาการ	เศรษฐกิจ	ศิลปะ	สังคม	การเมือง	ศาสนา
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร (N = 714)						
$\bar{X}$	41.51	44.18	32.71	39.76	43.59	38.28
S.D.	5.85	5.64	6.61	5.60	5.95	5.83
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน นอกเขตกรุงเทพมหานคร (N = 115)						
$\bar{X}$	41.71	43.57	30.78	39.91	46.18	37.48
S.D.	4.96	5.31	6.68	5.71	5.30	4.87
t	0.34	1.08	2.90*	0.27	4.38*	1.40

* ๗ ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยคะแนนค่านิยมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครคือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และวิทยาลัยศรีปทุม นั้นแสดงว่าค่านิยมสูงสุดในทางเศรษฐกิจ (44.18) รองลงมาคือ ค่านิยมทางการเมือง (43.59) อันดับที่สามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.51) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (39.76) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (38.28) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (32.71)

ส่วนค่าเฉลี่ยค่านิยมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครคือ วิทยาลัยคณาสวรรค์ และวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นั้น แสดงค่าสูงสุดทางการเมือง (46.18) รองลงมาคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (43.57) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.71) อันดับสี่คือ ค่านิยมทางสังคม (39.91) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (37.48) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทางศิลปะ (30.78)

เพื่อตอบคำถามทางการวิจัยข้อที่ 4 ได้ทำการทดสอบสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 ค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานครกับนอกเขตกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 20 เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและนอกเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏค่า χ^2 ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 ในค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 ในค่านิยมทางวิชาการ ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางศาสนา ดังนั้น การทดสอบนี้จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 ในค่านิยมทางวิชาการ ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางศาสนา และไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 3 ในค่านิยมทางศิลปะ และทางการเมือง

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความปรารถนาของนักเรียนไทยเมื่อจบชั้นมัธยมปลายก็คือ การได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อสนองความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนไทย ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นมีจำนวนจำกัดไม่สามารถรองรับกับความต้องการของนักเรียนเป็นจำนวนมาก ๆ ได้ ในระยะแรก ๆ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมักนิยมเปิดสอนในสาขาบริหารธุรกิจ แต่เมื่อเวลาผ่านไปการขยายสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนก็มีมากขึ้นเพื่อพัฒนาไปสู่สถาบันการศึกษาอันสมบูรณ์แบบ สาขาวิชานิติศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีนักศึกษานิยมศึกษากันมาก จะเห็นได้จากแม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหลายแห่งตลอดจนมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหงจะเปิดสอนวิชานิติศาสตร์แต่ก็ยังมียังมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่สมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชานิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

นักศึกษานั้นถือได้ว่าเป็นบุคคลชั้นปัญญาชนที่เป็นความหวังสำหรับอนาคตของชาติ โดยเฉพาะนักศึกษานิติศาสตร์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเป็นนักศึกษาที่มีความสนใจในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเป็นผู้นำในความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศไทยหลายครั้งหลายหน การวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาหาค่านิยมหรือความสนใจของนักศึกษานิติศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่งคือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ วิทยาลัยคณาวิสิทธ์ วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล และวิทยาลัยศรีปทุม โดยศึกษาว่านักศึกษาทั้งห้าสถาบันมีความสนใจอย่างไรในค่านิยมหกแบบคือ ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางศิลปะ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางศาสนา โดยใช้เครื่องมือวิจัยชื่อ Study of Values ฉบับภาษาไทย และทำการเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างในค่านิยมทั้งหกแบบระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงหรือไม่ มีความแตกต่างในค่านิยมของนักศึกษาระหว่างสถาบันทั้งห้าแห่งหรือไม่ ตลอดจนมีความแตกต่างในค่านิยมระหว่างนักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและนอกเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่

สรุปผลการวิจัย

เมื่อทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 829 ราย ซึ่งเป็น 25.96% ของจำนวนนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนห้าแห่ง ซึ่งศึกษาในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ปราบกฏผลสรุปดังนี้

ด้านข้อมูลส่วนตัว

1. นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายจำนวน 659 คน (79.5%) และเป็นนักศึกษาหญิง 170 คน (20.5%) แยกเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 95 คน (11.4%) นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 261 คน (31.5%) นักศึกษาวิทยาลัยคณาสวรรค์ 81 คน (9.7%) นักศึกษาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 34 คน (4.1%) และนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม 358 คน (43.2%)
2. นักศึกษานับถือศาสนาพุทธ 805 คน (97.1%) ศาสนาคริสต์ 14 คน (1.7%) และศาสนาอิสลาม 10 คน (1.2%)
3. อายุเฉลี่ยของนักศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ วิทยาลัยศรีปทุม (26.54 ปี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (25.20 ปี) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (24.65 ปี) วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (23.0 ปี) และวิทยาลัยคณาสวรรค์ (21.19 ปี) อายุเฉลี่ยโดยรวมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ 25.24 ปี
4. นักศึกษาจำนวน 686 คน (82.8%) เป็นโสด นักศึกษาสมรสแล้วจำนวน 136 คน (16.4%) และนักศึกษาที่หย่า 7 คน (.8%)
5. นักศึกษา 307 คน (37.1%) มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร และจำนวน 522 คน (62.9%) มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครมากกว่าต่างจังหวัด นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และวิทยาลัยศรีปทุมมีนักศึกษามีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมากกว่าในกรุงเทพมหานคร ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยคณาสวรรค์ และวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเป็นนักศึกษามีภูมิลำเนาต่างจังหวัดเกือบทั้งหมด

6. นักศึกษาพักอยู่กับผู้ปกครอง 347 คน (41.9%) อยู่บ้านส่วนตัว 270 คน (32.6%) และอยู่กับเพื่อนหรือญาติ 212 คน (25.5%)

7. นักศึกษาจำนวน 483 คน (58.2%) เป็นนักศึกษารอบเย็น/ค่ำ จำนวน 346 คน (41.8%) เป็นนักศึกษารอบกลางวัน/รอบปกติ

8. นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง 37.3% เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 21.1% เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 22% เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 15.8% นอกนั้นเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 และ 6 จำนวน 3.9%

9. ประเภทของโรงเรียนมัธยมปลายที่นักศึกษาเริ่มมาจากมาเป็นโรงเรียนใน กรุงเทพมหานคร 496 คน (59.8%) และโรงเรียนในต่างจังหวัด 333 คน (40.2%)

10. สาขาวิชาในระดับมัธยมปลายที่นักศึกษาเรียนจบมาคือ สายสามัญ 532 คน (64%) สายวิชาชีพ 273 คน (33%) และอื่น ๆ 24 คน (3%)

11. นักศึกษามีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม 27.9% ค้าขาย/เจ้าของกิจการ 25.5% เป็นข้าราชการทหาร/ตำรวจ 15% เป็นข้าราชการพลเรือน 9.1% เป็นลูกจ้างบริษัท 5.1% เป็นข้าราชการบำนาญ 4.9% เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ 3.5% ไม่ประกอบอาชีพและอื่น ๆ เช่น ถึงแก่กรรม รวม 9%

12. นักศึกษามีมารดาเป็นแม่บ้านสูงสุด 31.2% ค้าขาย/เป็นเจ้าของกิจการ 28.8% ทำเกษตรกรรม/กสิกรรม 27.4% เป็นข้าราชการพลเรือน 4.6% เป็นลูกจ้างบริษัท 2.1% เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ 1.7% เป็นข้าราชการทหาร/ตำรวจ ข้าราชการบำนาญ และอื่น ๆ เช่น ถึงแก่กรรมรวมประมาณ 4%

13. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดาของนักศึกษาคือ ประถมศึกษา 48.6% มัธยมศึกษา 27.3% ปริญญาตรี 11.3% อาชีวศึกษา 5.4% ปริญญาโท 1.3% ปริญญาเอก 0.6% และอื่น ๆ 5.4%

14. นักศึกษายังไม่ได้ทำงาน 37.3% รับราชการทหาร/ตำรวจ 32.6%
ข้าราชการพลเรือน 9.5% ลูกจ้างบริษัท 6.8% ค้าขาย/เจ้าของกิจการ 6.5% พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ และทำงานพิเศษให้กิจการเอกชน และอื่น ๆ รวมประมาณ 7%

ค่านิยมค่านิยม

นักศึกษาแสดงค่านิยมหรือความสนใจสูงสุดในทางเศรษฐกิจ (44.09) รองลงมาคือ
ค่านิยมทางการเมือง (43.95) อันดับสามคือ ค่านิยมทางวิชาการ (41.54) อันดับสี่คือ ค่านิยม
ทางสังคม (39.78) อันดับห้าคือ ค่านิยมทางศาสนา (38.17) และอันดับสุดท้ายคือ ค่านิยมทาง
ศิลปะ (32.44)

นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมทาง
วิชาการ ทางศิลปะ และทางการเมือง นักศึกษาชายมีค่านิยมทางวิชาการ และทางการเมืองสูง
กว่านักศึกษาหญิง

นักศึกษาชายแสดงค่านิยมสูงสุดทางการเมือง รองลงมาคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ
ในขณะที่นักศึกษาหญิงแสดงค่านิยมสูงสุดทางเศรษฐกิจและรองลงมาคือ ค่านิยมทางการเมือง
นอกจากนี้ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงแสดงค่านิยมเรียงลำดับเหมือนกันคือ ค่านิยมทางวิชาการ
ทางสังคม ทางศาสนา และทางศิลปะเป็นอันดับสุดท้าย

นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และวิทยาลัยศรีปทุมมีค่านิยม
เรียงลำดับเหมือนกันคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง ทางวิชาการ ทางสังคม ทางศาสนา
และทางศิลปะ เป็นอันดับสุดท้าย ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยคณาสวรรค์และวิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุลมีค่านิยม
เรียงลำดับเหมือนกันคือ ค่านิยมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางวิชาการ ทางสังคม ทางศาสนา
และทางศิลปะ เป็นอันดับสุดท้าย

นักศึกษาทั้งห้าสถาบันมีค่านิยมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่านิยมทางเศรษฐกิจ
ค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง

เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร อันหมายถึง มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และวิทยาลัยศรีปทุม กับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนอกเขตกรุงเทพมหานคร อันหมายถึง วิทยาลัยคณาสวัสดิ์ และวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล แล้วพบว่า ค่านิยมที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญคือ ค่านิยมทางศิลปะ และค่านิยมทางการเมือง

การอภิปรายผลการวิจัย

นักศึกษาที่สนใจศึกษาในสาขานิติศาสตร์นั้นในอดีตมักเป็นนักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการที่มีข้อห้ามสตรีปฏิบัติหน้าที่บางอย่างเยี่ยงบุรุษได้ เช่น การห้ามสตรีเป็นผู้พิพากษา เป็นต้น วิชาชีพด้านนี้จึงเสมือนหนึ่งเป็นวิชาชีพที่เป็นข้อจำกัดต่อความเจริญก้าวหน้าทางการงานของเพศหญิง ประกอบกับเป็นวิชาที่มีลักษณะก่อให้เกิดการต่อสู้โต้แย้งอันเป็นธรรมชาติของฝ่ายชาย นิทานิติศาสตร์จึงเป็นสาขาที่มีผู้ชายศึกษามากกว่าผู้หญิง จากการสุ่มตัวอย่างจึงพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายถึง 79.5% และเป็นนักศึกษาหญิงเพียง 20.5%

นักศึกษาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ทั้งนี้เพราะเป็นศาสนาประจำชาติของไทย นักศึกษา 82.8% เป็นโสด และพักอยู่กับผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ 41.9% ทั้งนี้เพราะสังคมไทยนี้ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองจนกระทั่งสมรสจึงอาจจะแยกบ้านออกไป นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดที่จะศึกษาให้สำเร็จเสียก่อนจึงทำงานเป็นหลักฐานและสมรสแยกออกมาอยู่โดยลำพัง

ปัจจุบันนี้การศึกษาไทยได้เปิดโอกาสให้กับผู้สนใจเป็นอย่างมาก ทั้งในผู้ที่สูงอายุ ผู้ที่อยู่ไกล ผู้ที่ทำงานแล้ว และผู้ที่สมรสแล้ว หลักสูตรภาคค่ำจึงเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมและสนองความต้องการด้านการศึกษาได้เป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่าสถาบันเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสามแห่งคือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และวิทยาลัยศรีปทุม ได้เปิดสอนวิชานิติศาสตร์ในภาคค่ำด้วย ผู้ที่สนใจใคร่เรียนแม้จะสมรสแล้วก็มาเรียนได้ จากการสำรวจจึงพบว่า เป็นนักศึกษาที่สมรสแล้ว 16.4% อายุเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ 25.24 ปี ซึ่งนับว่าสูงกว่าอายุเฉลี่ยนักศึกษาปกติที่สมัครเข้าเรียนทันทีที่จบมัธยมปลาย นักศึกษาเหล่านี้คือ นักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับมัธยมมาแล้วและได้ทำงานไปช่วงหนึ่งจึงทวนกลับมาเรียนเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ จึงมีนักศึกษาเรียนหลักสูตรภาคค่ำ (58.2%) มากกว่ารอบกลางวัน/ปกติ (41.8%) นอกจากนั้นใน

บางสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในปีการศึกษา 2528 มีหลักสูตรสาขานิติศาสตร์เฉพาะภาคค่ำเท่านั้น จากอายุเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง และความสนใจศึกษาในภาคค่ำ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า นักศึกษาเหล่านี้เป็นนักศึกษาที่น่าจะมั่งงานทำแล้ว ซึ่งตรงกับที่ได้ทำการวิจัยว่ามีนักศึกษาเพียง 37.3% ที่ไม่ได้ทำงาน นอกนั้นมั่งงานทำแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่รับราชการทหาร/ตำรวจ 32.6% ทั้งนี้เนื่องจากสาขาวิชานิติศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับการรับราชการทหาร/ตำรวจมาก และสามารถนำวุฒิทางการศึกษาไปขอรับวุฒิได้ จึงเป็นที่นิยมเรียนกันมากในหมู่ทหารและตำรวจ ตลอดจนข้าราชการพลเรือนและอาชีพอื่น ๆ ด้วย แม้ว่านักศึกษาเหล่านี้จะมีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมากกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร แต่นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาสายสามัญจากโรงเรียนมัธยมปลายในกรุงเทพมหานครมากกว่าโรงเรียนในต่างจังหวัด เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด อาชีพหลักของบิดานักศึกษาคือ เกษตรกรรม รองลงมาคือ ค้าขาย เป็นข้าราชการทหาร/ตำรวจ หรือข้าราชการพลเรือน ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน รองลงมาคือ ค้าขาย/เป็นเจ้าของกิจการ และทำการเกษตรกรรม การศึกษาชั้นสูงสุดของบิดามารดาของนักศึกษาจบประถมศึกษา ทั้งนี้เพราะมีกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้เพียงแค่ระดับประถมศึกษา แต่ก็มีส่วนหนึ่ง 27% ที่จบมัธยมศึกษา และจบปริญญาตรีถึง 11% อันแสดงถึงแนวโน้มการศึกษาของคนไทยที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ อันจะเป็นผลให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนให้เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยมากขึ้นในอนาคต

สำหรับในด้านค่านิยมที่นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงค่านิยมสูงสุดในทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนี้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มาเรียนในเมืองใหญ่ เช่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีกำลังพลและสนใจสภาพความเป็นอยู่ การดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในสังคมเมืองใหญ่ ตลอดจนการศึกษาเพื่อโอกาสแสวงหางานทำที่ดี ส่วนค่านิยมรองลงมาคือ ค่านิยมทางการเมืองนั้นเป็นลักษณะเฉพาะของนักศึกษานิติศาสตร์ที่มีความสนใจในสิทธิเสรีภาพ และการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคม หากเปรียบเทียบับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจจะพบว่าค่านิยมทางการเมืองของนักศึกษาเหล่านี้ต่ำ อยู่ในอันดับที่สี่ (มีทนา สานศิริ, 2528) นักศึกษานิติศาสตร์มีค่านิยมทางวิชาการเป็นอันดับสาม ทางสังคมเป็นอันดับสี่ ทางศาสนาเป็นอันดับห้า และทางศิลปะเป็นอันดับสุดท้าย นักศึกษาที่ค่อนข้างมีอายุเฉลี่ยสูง มั่งงานทำแล้วเป็นส่วนใหญ่ และศึกษาภาคค่ำนั้นมักให้ความสำคัญต่อการเรียน ค่านิยม

ทางวิชาการจึงอยู่สูงในอันดับสาม ส่วนค่านิยมลำดับท้าย ๆ เช่น ศาสนาและศิลปะนั้น เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความสนใจของนักศึกษานิติศาสตร์ ยกเว้นบางรายที่สนใจด้านนั้น ๆ โดยตรงเท่านั้น

การที่นักศึกษาชายแสดงค่านิยมสูงสุดทางการเมือง และรองลงมาเป็นค่านิยมทางเศรษฐกิจ ในขณะที่ฝ่ายนักศึกษาหญิงมีค่านิยม 2 แบบนี้กลับกัน เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีต (ไกรวุธ จีระบุตร, 2523 และ มานะศรี ยงเจริญ, 2522) เพราะเพศชายเป็นเพศที่สนใจทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิงอยู่เสมอ ส่วนค่านิยมอื่น ๆ อีก 4 แบบ นั้นมีการเรียงลำดับทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเหมือนกันอันแสดงถึงความละม้ายคล้ายคลึงของความสนใจของนักศึกษาหญิงที่ศึกษาทางนิติศาสตร์อันเป็นสาขาที่เคยมีแต่นักศึกษาชายเท่านั้นศึกษาในอดีต

นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และวิทยาลัยศรีปทุมมีค่านิยมที่เรียงลำดับเหมือนกันทั้งหกแบบคือ ทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง ทางวิชาการ ทางสังคม ทางศาสนา และทางศิลปะ ในขณะที่สถาบันนอกเขตกรุงเทพมหานครคือ วิทยาลัยคณาสวรรค์และวิทยาลัยวงษ์ชาลิตกุลแสดงค่านิยมเรียงลำดับเหมือนกันทั้งหกคือ ค่านิยมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางวิชาการ ทางสังคม ทางศาสนา และทางศิลปะ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อม อันที่ดั้งมีอิทธิพลต่อค่านิยม ความสนใจ และธรรมชาติของนักศึกษา นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครแสดงค่านิยมทางเศรษฐกิจสูงกว่าทางการเมือง ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษานอกเขตกรุงเทพมหานครให้ความสนใจทางการเมืองสูงกว่าทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะในกรุงเทพมหานครอันเป็นเมืองใหญ่และเป็นเมืองหลวง การมีงานทำ การกินคืออยู่ดี หรือเศรษฐกิจมีส่วนสำคัญต่อชีวิตมาก ในขณะที่ในต่างจังหวัดนอกกรุงเทพฯ การแข่งขันค่อนข้างเบาบางกว่า ความสนใจจึงมุ่งในทางที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เช่น ด้านการเมือง เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อนำค่าเฉลี่ยค่านิยมของนักศึกษานิติศาสตร์เปรียบเทียบกับนักศึกษาสาขารบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ มัทนา สานติวัตร (2528) ได้ทำวิจัยไว้พบว่า ค่านิยมสูงสุดของนักศึกษาทั้งสองสาขาเหมือนกันคือ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมของสาขา

บริหารธุรกิจ (50.56) สูงกว่าค่านิยมของสาขานิติศาสตร์ (44.09) ทั้งนี้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ซึ่งปัจจุบันนักศึกษาจะให้ความสนใจกับการมีงานทำมาก ค่านิยมทางเศรษฐกิจจึงสูง และโดยสาขาวิชาแล้ว สาขาบริหารธุรกิจย่อมแสดงค่าเฉลี่ยในทางเศรษฐกิจสูงกว่าสาขานิติศาสตร์ เมื่อพิจารณาค่านิยมทางการเมืองซึ่งนักศึกษานิติศาสตร์เลือกเป็นอันดับสอง ค่าเฉลี่ย 43.95 นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเลือกเป็นอันดับสี่ ค่าเฉลี่ย 37.96 ทั้งนี้เนื่องจากสาขานิติศาสตร์นั้นศึกษาด้านกฎหมายอันมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเมืองการปกครองของชาติ ผู้ศึกษาจึงสนใจด้านการเมืองสูงเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษบริหารธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นด้านธุรกิจ ค่านิยมจึงแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งนี้เป็นข้อสรุปอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนการใช้เครื่องมือ SOV ของ Allport, Vernon & Lindzey ซึ่งมีประวัติว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถแยกนักศึกษาตามสาขาวิชาที่ต่างกันได้โดยวัดที่ค่านิยม

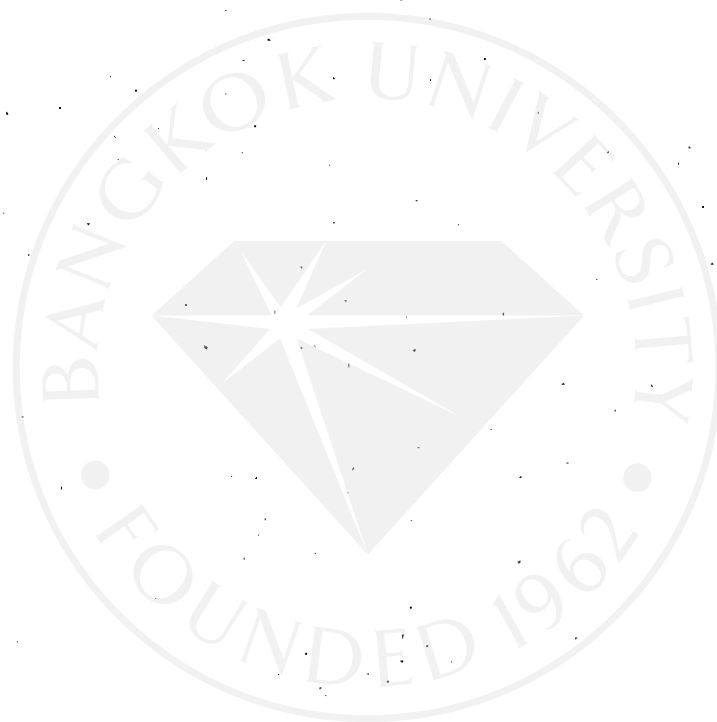
ข้อเสนอแนะ

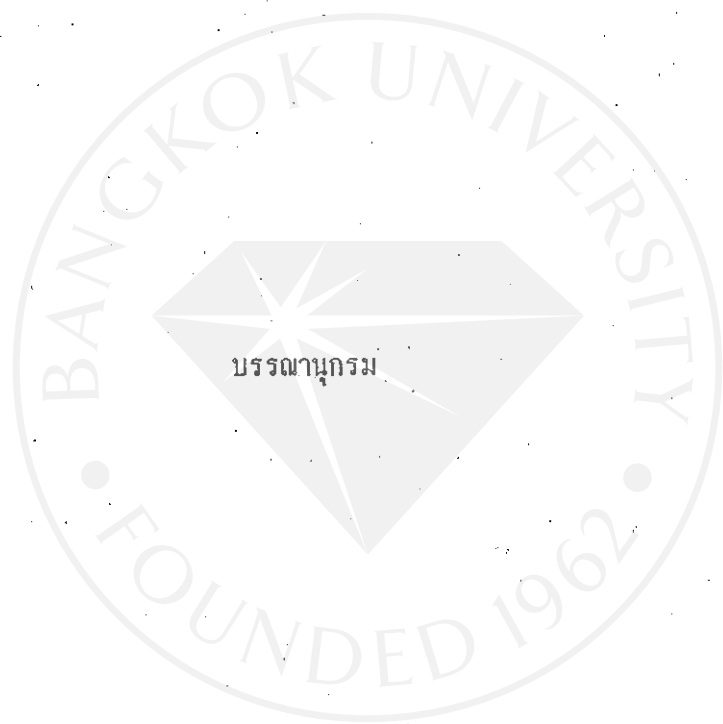
การศึกษาค่านิยมในประเทศไทยนั้นมักมีปัญหาในด้านการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย การแปลเครื่องมือของต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยโดยตรงนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะความแตกต่างกันในลักษณะของหลักภาษาและวัฒนธรรม ดังนั้นจึงต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแบบสอบถาม Study of Values ของ Allport, Vernon & Lindzey ฉบับภาษาไทยให้สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย อย่างไรก็ตามเครื่องมือนี้ได้รับการพิสูจน์ การแปลเครื่องมือโดย มีทนา สานติวัตร (2528) แล้วพบว่าแบบสอบถามฉบับภาษาไทยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากแบบสอบถามต้นฉบับภาษาอังกฤษซึ่งสามารถใช้แยกค่านิยมของนักศึกษาได้

เมื่อนำเครื่องมือนี้ไปใช้อาจพบอุปสรรคในวิธีการกรอกข้อมูล ซึ่งต้องการการอ่านคำสั่งอย่างละเอียด นักศึกษาไทยมีปัญหาในการอ่านคำสั่งให้เข้าใจต้องแก้ก่อนลงมือตอบ อีกประการหนึ่ง แบบสอบถามนี้ค่อนข้างยาว ทำให้การไปเก็บข้อมูลระหว่างชั้นเรียนมีปัญหที่นักศึกษารับกรอกและไม่สมบูรณ์ ผู้กุมการวิจัยจึงต้องควบคุมดูแลการเก็บข้อมูลเอง และเก็บกลับทันที ตลอดจนต้องให้คำอธิบายเพิ่มเติมในระหว่างการกรอกบ้าง

การวิจัยในด้านนี้อาจกระทำในลักษณะศึกษาแบบต่อเนื่อง (Longitudinal Study) โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และติดตามเก็บข้อมูลรายเดิมติดต่อกันทุกปีจนจบการศึกษา ก็จะได้ข้อมูลน่าสนใจในการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและค่านิยมของนักศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาโดยกำหนดตัวแปรอื่น ๆ หรือเปรียบเทียบกับนักศึกษานานาชาติที่สามารถบ่งบอกความแตกต่างของค่านิยมของนักศึกษาจากแต่ละดินได้

บรรณานุกรม

กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รายงานการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2527
สำนักพิมพ์ประกายพรึก 2529, 130 หน้า

ไกรวุธ จิระบุตร ทัศนคติทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523 อัดสำเนา

ชัยนาค นาคบุบผา "การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเด่นของความสนใจที่มีต่อแบบแผนค่านิยมด้าน
ต่าง ๆ ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2525" วารสาร
แนะแนว 16 : 37 - 43; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2525

ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ การศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการ
รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และผลกระทบที่มีต่อทัศนคติทางการเมืองบางประการ สถาบัน
ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2525

นิออน กลิ่นรัตน์ ค่านิยมและระบบค่านิยมของอาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2525

ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ - ไทย กรุงเทพฯ ราชบัณฑิตยสถาน
2524, 467 หน้า

ลัดดาวัลย์ หวังพานิช วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 358 หน้า
อัดสำเนา

วิโรจน์ ณ ระนอง "นักศึกษากับการสร้างสรรค์สังคมไทย : บทบาทที่พึงปรารถนา"
วารสารธรรมศาสตร์ 12 (4) : 138 - 153; ธันวาคม 2526

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา พวงทิพย์ ชัยพิบาลสุษณี และพนิดา คำมาหงส์
รายงานผลการวิจัยเรื่องนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527, 222 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี สถิติและดัชนีทางการศึกษา
 ที่สำคัญ ปี 2527 และ 2528 กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พันนี้พิมพ์ลิขิ่ง 2530,
 167 หน้า

สุนทร โคมิน และสนธิ สมัครการ รายงานการวิจัยเรื่องค่านิยมและระบบค่านิยมไทย :
เครื่องมือในการสำรวจวัด สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2522, 355 หน้า

อุเทน บัญโญ การศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการเมือง วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513

Adler, F. (1956). The value concept in sociology. American Journal
of Sociology, 62, 272 - 279.

Allport, G. W., Vernon, P. E., & Lindzey, G. (1960). Study of Values.
 Boston: Houghton Mifflin.

_____, (1970). Study of Values:
Manual. Boston: Houghton Mifflin.

Association of Private Higher Educational Institutions of Thailand.
 (1986) Private Universities and Colleges in Thailand: Bangkok

Astin, A. W. (1977). Four critical years. San Francisco: Jossey-
 Bass.

- Astin, A. W. (1984a). A look at pluralism in the contemporary student population. National Association of Student Personnel Administrators Journal, 21, 2 - 11.
- _____, (1984b). Student involvement: A developmental theory for higher education. Journal of College Student Personnel, 25, 297 - 308.
- Beal, P. E. (1980). Student goals and reasons for attendance at a denominational institution. Journal of College Student Personnel, 21, 312 - 320.
- Bunbongkarn, S. (1969). Thai student political interest and attitudes. The Journal of Social Sciences, 160 - 187.
- Coffield, K. E., & Buckalew, L. W. (1984). The study of values: Toward revised norms and changing values. Counseling and Values, 28, 72 - 75.
- DeCoster, D. A., & Mable, P. (Eds.). (1981). Understanding today's students. San Francisco: Jossey-Bass.
- Feldman, K. A., & Newcomb, T. M. (1969). The impact of college on students (Vol. 1). San Francisco: Jossey-Bass.
- Goodwin, J. N. (1972). Value patterns among students at four Missouri colleges. Dissertation Abstracts International. 34, 1079A.

Gunanukorn, P. A. (1980). Characteristics of entering students at public universities and private colleges in Thailand (Doctoral dissertation, Indiana University). Dissertation Abstracts International, 41, 552A.

Hurka, S. J. (1980). Business administration students in five Canadian universities: A study of values. Canadian Journal of Higher Education, 10, 83 - 93.

Jacob, S. H. (1972). Value systems of two academically contrasted groups of college men. The Journal of Experimental Education, 41, 40 - 41.

Kavanagh, H. B. (1980). Some appraised instruments of values for counselors. Personnel and Guidance Journal, 58, 613 - 616.

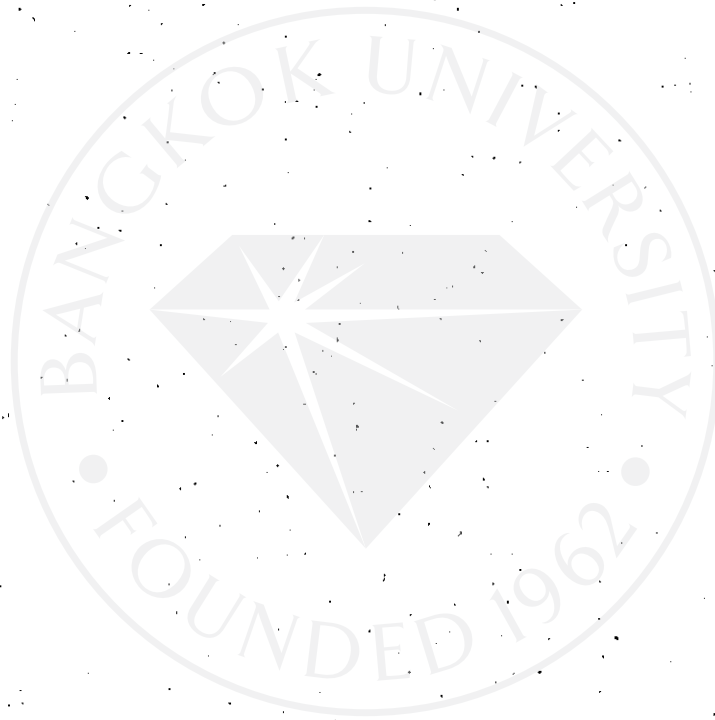
Kayne, J. B., & Houston, S. R. (1981). Values of American college students. Journal of Experimental Education, 49, 199 - 206.

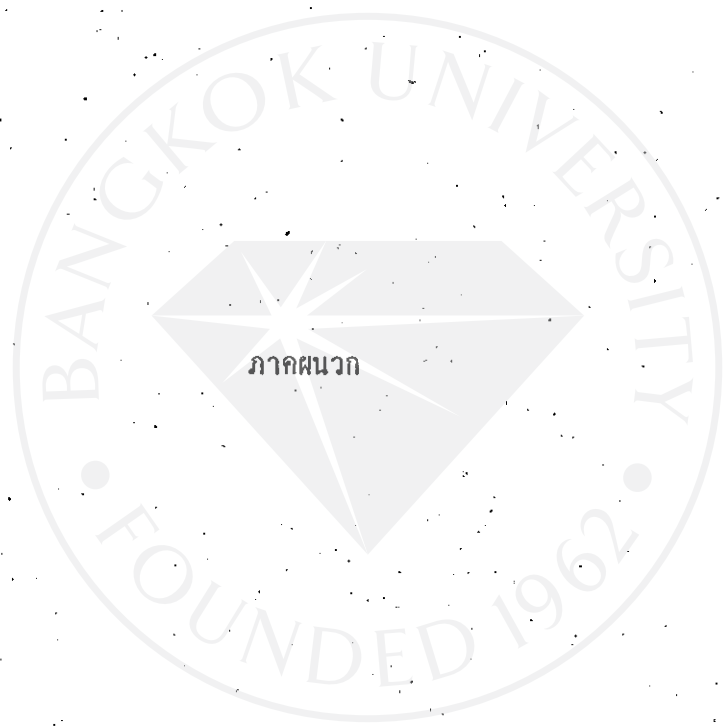
Kluckhohn, C. (1951). Values and value-orientations in the theory of action: An exploration in definition and classification. In T. Parsons & E. Shils, (Eds.), Toward a general theory of action (pp. 388 - 433). Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Kuo, S. Y. (1983). Student life styles of selected Chinese (Taiwan) and American college students (Doctoral Dissertation, Southern Illinois University). Dissertation Abstracts International, 44, 1350A.
- Lehmann, I. J. (1965). American college students and the socialization process. In W. B. Brookover, D. Gottlieb, I. J. Lehmann, R. Richards, J. F. Thaden, & A. M. Vener (Eds.), The college student (pp. 58 - 77). New York: The Center for Applied Research in Education.
- Levine, A. (1980). When dreams and heroes died: A portrait of today's college student. San Francisco: Jossey-Bass.
- _____, (1981). Today's college students: Going first class on the titantic. Change, 13, 16 - 23.
- Levitin, T. (1973). Values. In S. P. Robinson & P. R. Shaver (Eds.), Measures of social psychological attitudes (pp. 489 - 502). Ann Arbor, MI: Institute for Social Research, University of Michigan.
- Mole, R. L. (1973). Thai values and behavior patterns. Rutland, VT: Charles E. Tuttle.
- Nakata, T. (1975). The problems of democracy in Thailand: A study of political culture and socialization of college students. Bangkok: Prae Pittaya International.

- Nobechi, M., & Kimura, T. (1957). Study of values applied to Japanese students. Psychologia, 1, 120 - 122.
- Rabilwongs, C. (1979). Thailand college student values: A normative study (Doctoral dissertation, University of Northern Colorado). Dissertation Abstracts International, 40, 4547A.
- Rokeach, M. (1968). Beliefs, attitudes, and values: A theory of organization and change. London: Jossey-Bass.
- Santiwat, M. (1985). A study of college-student values at Krungthep (Bangkok) University, Bangkok, Thailand. Unpublished doctoral dissertation, University of Kansas.
- Singh, P. N., Huang, S. C., & Thompson, G. G. (1962). A comparative study of selected attitudes, values, and personality characteristics of American, Chinese, and Indian students. The Journal of Social Psychology, 57, 123 - 132.
- Slavin, R. F. (1984). Research methods in education: A practical guide. Eaglewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Spranger, E. (1928). Types of men. New York: Stechert-Hafner.
- Thompson, K. S. (1981). Changes in the values and life-style preferences of university students. Journal of Higher Education, 52, 506 - 518.

Wannasiri, P. (1982). Student protest in Thailand: An educational outlook (Doctoral dissertation, University of Kansas). Dissertation Abstracts International, 43, 2528A.

๘ กุมภาพันธ์ 2529

นักศึกษาที่รัก

แบบสอบถามที่ท่านกำลังให้ความร่วมมือในการตอบอยู่นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจค่านิยม (VALUES) ของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ตามโครงการวิจัยโดยทุนของมหาวิทยาลัย เรื่อง "การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย" ข้อมูลทุกประการที่ท่านตอบในแบบสอบถามนี้ถือเป็นข้อมูลที่ท่านให้ด้วยตัวของท่านเอง โดยมีได้ปรึกษาผู้หนึ่งผู้ใด คำตอบที่ได้รับจะถือเป็นความลับ การวิเคราะห์และแปลผลจะกระทำเป็นส่วนรวม โดยท่านไม่ต้องระบุชื่อลงในแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามทั้งชุดประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
2. แบบสอบถามค่านิยมส่วนที่ 1 จำนวน 30 ข้อ และส่วนที่ 2 จำนวน 15 ข้อ

กรุณาอ่านคำถามอย่างละเอียด เลือกคำตอบที่สอดคล้องกับความนึกเห็นส่วนตัวหรือเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของท่านมากที่สุด โปรดตอบคำถามทุกข้อ เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วกรุณาคืนแบบสอบถามแก่ท่านโดยตรง

ขอขอบคุณในความร่วมมือและขออัญวพรให้ทุกท่านประสบความสำเร็จในการศึกษาทุกประการ

(ดร.มัทนา สานทิวัตร)

หัวหน้าโครงการวิจัย

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง.- โปรดนำหมายเลขข้อคำถามที่บรรยายถึงข้อมูลส่วนตัวของท่านเติมลงใน
 ทางขวามือสุด หรือเติมข้อความเพิ่ม (ถ้ามี)

		เฉพาะเจ้าหน้าที่
1. เพศ	(1) ชาย (2) หญิง ☐	1
2. นับถือศาสนา	(1) พุทธ (2) คริสต์ (3) อิสลาม (4) อื่น ๆ โปรดระบุ..... ☐	2
3. โปรดเขียนตัวเลขแสดงอายุจริงของท่าน.....	☐ ☐	3 - 4
4. สถานภาพทางการสมรส	(1) โสด (2) แต่งงาน (3) หย่า ☐	5
5. ท่านเกิดที่	(1) กรุงเทพฯ (2) ต่างจังหวัด โปรดระบุชื่อจังหวัด..... ☐	6
6. ปัจจุบันท่านพักอาศัย	(1) อยู่กับบิดามารดา, ผู้ปกครอง (2) อยู่บ้านส่วนตัว (3) อยู่กับเพื่อน,ญาติ ☐	7
7. ที่อยู่ปัจจุบันตั้งอยู่ใน	(1) กรุงเทพฯ (2) ต่างจังหวัด โปรดระบุชื่อจังหวัด..... ☐	8

		เลขที่	จำนวนหน้า
8.	ปัจจุบันท่านเป็นนักศึกษาของ (1) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (3) วิทยาลัยพัฒนาสวัสดิ์ (4) วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (5) วิทยาลัยศรีปทุม	☐	9
9.	ท่านเป็นนักศึกษา (1) รอบปกติหรือรอบกลางวัน (2) รอบเย็นหรือรอบค่ำ	☐	10
10.	ปัจจุบันท่านศึกษาอยู่ที่ (โปรดเขียนตัวเลขชั้นปี).....	☐	11
11.	สถาบันการศึกษาแห่งสุดท้ายก่อนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้คือ (1) โรงเรียนหรือสถาบันในกรุงเทพฯ (2) โรงเรียนหรือสถาบันในต่างจังหวัด โปรดระบุชื่อจังหวัด.....	☐	12
12.	สาขาวิชาที่ท่านเรียนจบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (1) สายสามัญ (2) สายวิชาชีพ (3) อื่น ๆ โปรดระบุ.....	☐	13

เฉพาะเจ้าหน้าที่

13. อาชีพของบิดา

- (1) เกษตรกรรม, กสิกรรม
- (2) ค้าขาย, เจ้าของกิจการ
- (3) ลูกจ้างบริษัท/เอกชน/ห้างร้าน
- (4) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (5) ข้าราชการพลเรือน
- (6) ข้าราชการทหาร, ตำรวจ
- (7) ข้าราชการบำนาญ
- (8) ไม่ประกอบอาชีพ
- (9) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

14

14. อาชีพของมารดา

- (1) เกษตรกรรม, กสิกรรม
- (2) ค้าขาย, เจ้าของกิจการ
- (3) ลูกจ้างบริษัท/เอกชน/ห้างร้าน
- (4) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (5) ข้าราชการพลเรือน
- (6) ข้าราชการทหาร, ตำรวจ
- (7) ข้าราชการบำนาญ
- (8) แม่บ้าน
- (9) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

15

<p>15. การศึกษาขั้นสูงสุดของบิดา/มารดา</p> <p>(1) จบประถมศึกษา</p> <p>(2) จบมัธยมศึกษา</p> <p>(3) จบอาชีวศึกษา</p> <p>(4) จบปริญญาตรี</p> <p>(5) จบปริญญาโท</p> <p>(6) จบปริญญาเอก</p> <p>(7) อื่น ๆ โปรดระบุ..... ☐</p> <p>16. การทำงานของทนายในปัจจุบัน</p> <p>(1) ไม่ไ้ทำงาน</p> <p>(2) ทำงานพิเศษในบริษัท/เอกชน/ห้างร้าน</p> <p>(3) ทนาย, เจ้าของกิจการ</p> <p>(4) ลูกจ้างบริษัท/เอกชน/ห้างร้าน</p> <p>(5) ทำงานรัฐวิสาหกิจ</p> <p>(6) ข้าราชการพลเรือน</p> <p>(7) ข้าราชการทหาร/ตำรวจ</p> <p>(8) อื่น ๆ โปรดระบุ..... ☐</p>	<p>เฉพาะเจ้าหน้าที่</p> <p>16</p> <p>17</p>
<p>เฉพาะเจ้าหน้าที่</p>	<p>☐ ☐ 18 - 19</p> <p>☐ ☐ 20 - 21</p> <p>☐ ☐ 22 - 23</p> <p>☐ ☐ 24 - 25</p> <p>☐ ☐ 26 - 27</p> <p>☐ ☐ 28 - 29</p>

- 1 -

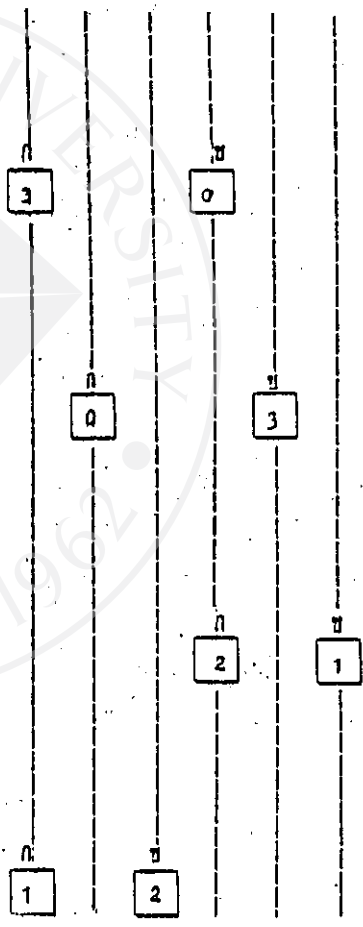
แบบสอบถามกานิชมนของนักศึกษา

ส่วนที่ 1

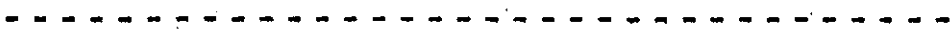
กรุณาอ่านคำชี้แจงข้างล่างนี้โดยละเอียดก่อนเริ่มตอบคำถามในส่วนนี้

คำชี้แจง:- คำถามแต่ละข้อในส่วนที่ 1 นี้ มีคำตอบให้เลือก 2 ทาง โปรดอ่านคำถามและเลือกคำตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่านโดยกากรให้คะแนนดังนี้

- ถ้าท่านชอบมากหรือเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำตอบข้อ ก. แต่ไม่ชอบเลยหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำตอบข้อ ข. เขียนเลข 3 ในช่อง ก. และเขียนเลข 0 ในช่อง ข.
- ถ้าท่านชอบมากหรือเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำตอบข้อ ข. แต่ไม่ชอบเลยหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำตอบข้อ ก. เขียนเลข 3 ในช่อง ข. และเขียนเลข 0 ในช่อง ก.
- ถ้าท่านมีความรู้สึกถ่วงถ่วงกันระหว่างคำตอบข้อ ก. และข้อ ข. แต่ก่อนข้างจะชอบคำตอบข้อ ก. มากกว่าข้อ ข. เขียนเลข 2 ในช่อง ก. และเขียนเลข 1 ในช่อง ข.
- ถ้าท่านมีความรู้สึกถ่วงถ่วงกันระหว่างคำตอบข้อ ก. และข้อ ข. แต่ก่อนข้างจะชอบคำตอบข้อ ข. มากกว่าข้อ ก. เขียนเลข 2 ในช่อง ข. และเขียนเลข 1 ในช่อง ก.

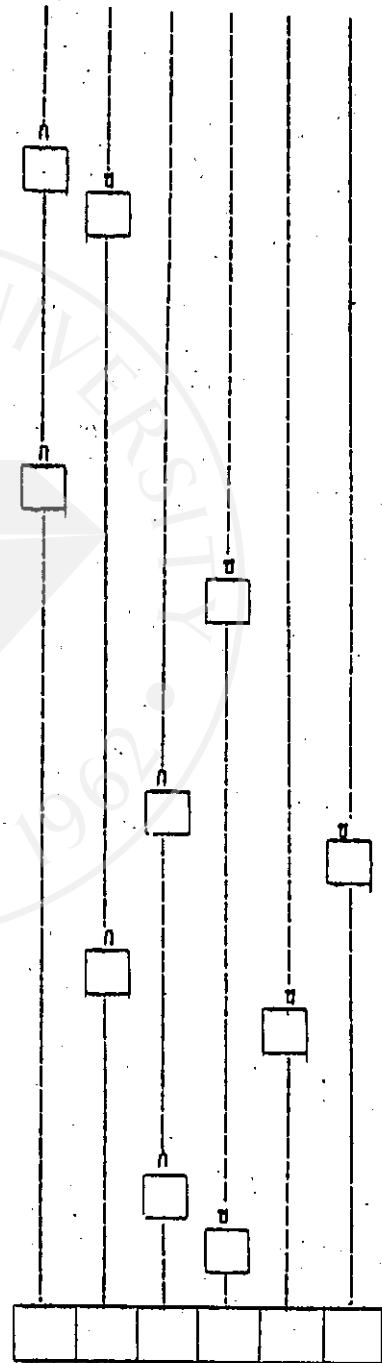
พยายามตอบคำถามทุกข้อโดยให้คะแนนคำตอบตามคำชี้แจงข้างต้นนี้เท่านั้น

- 2 -

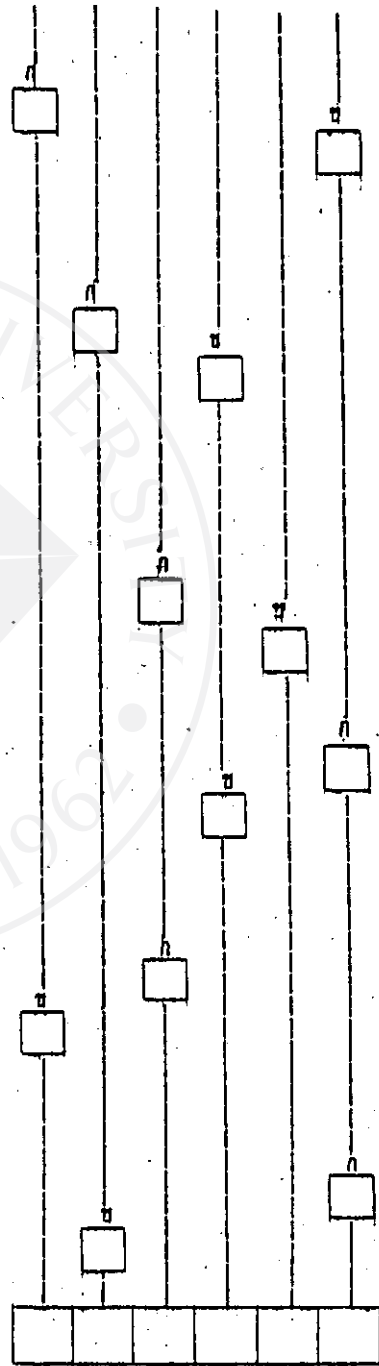
ส่วนที่ 1

1. วัตถุประสงค์หลักของการกั้นแก้ววิจัยทางวิทยาศาสตร์นั้นเพื่อกันหาความเป็นจริงมากกว่าเพื่อนำผลการกั้นแก้วมาใช้
  - ก. เห็นแก้ว
  - ข. ไม่เห็นแก้ว
2. ทานกความรรมุขไทยพระองค์ใดที่มีบทบาทสำคัญกว่าในก้านสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติ
  - ก. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช - ผู้ประดิษฐ์อักษรไทย
  - ข. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - ผู้เลิกทาส
3. การศึกษาพุทธประวัติจากพระเวสสันดรชาดกทำให้ท่านข้ามซึ่งในก้าของวรรณคดีมากกว่าข้ามซึ่งในพระธรรมคำสั่งสอนที่สอหดเรกอยู่
  - ก. เห็นแก้ว
  - ข. ไม่เห็นแก้ว
4. ก้าท่านเลือกไท่ ท่านฮากเป็นอะไร ?
  - ก. นักการฆากการ
  - ข. นักการเมือง
5. ท่านเห็นแก้วหรือไม่พ้คนกล่าวว้าสิลปินมกเห็นแก่แก้ว และไมค้ำนึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น
  - ก. เห็นแก้ว
  - ข. ไม่เห็นแก้ว

- 3 -
ส่วนที่ 1 (ท8)

6. วิชาใดที่ท่านคิดว่าสำคัญสำหรับมนุษย์มากกว่ากัน
  - ก. กณิตศาสตร์
  - ข. ศิลปกรรม
7. หน้าที่ใดที่สำคัญสำหรับผู้นำของชาติยุคใหม่
  - ก. บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
  - ข. สนับสนุนให้ความสำคัญแก่สิทธิมนุษยชน
8. ถ้าท่านได้ชมพิธีสวนสนามเนื่องในวาระสำคัญต่าง ๆ ของชาติ ท่านมักชื่นชมใน
  - ก. สีสรรของธงชาติ เครื่องยศ และการตกแต่งประดับประดาของงานพิธี
  - ข. อธิปไตยและพลังของกองทัพไทย
9. ท่านชอบคนแบบใด
  - ก. มีอุดมการณ์สูง น่ายศรัทธา
  - ข. ไม่เห็นแก่ตัว และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
10. ถ้าท่านเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ท่านจะชอบสอนวิชาแขนงใด
  - ก. อักษรศาสตร์
  - ข. วิทยาศาสตร์
11. หน้าที่ที่เห็นพาดหัวข่าวภาคเช้าของหนังสือพิมพ์ประจำวัน ท่านจะให้ความสนใจอ่านข่าวใดก่อน
  - ก. สมเด็จพระสังฆราชประหาร
  - ข. น้ำมันขึ้นราคาอีกระลอก

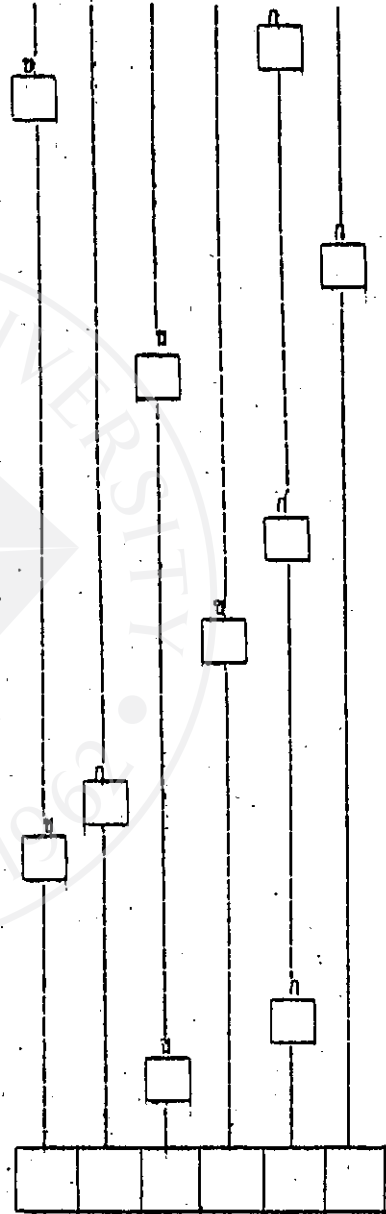

- 4 -

ส่วนที่ 1 (ต่อ)

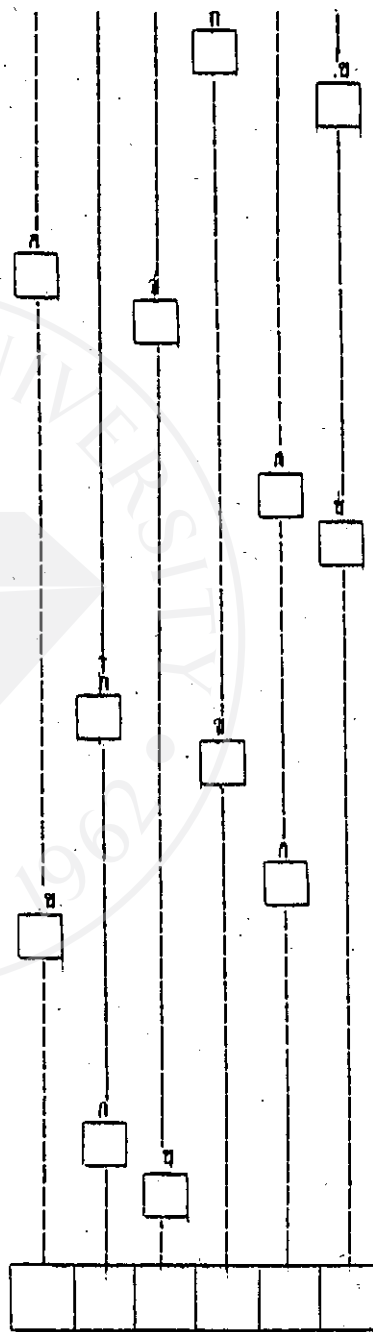
12. กำหนดามเหมือนข้อ 11.
- นายดา ดุบสภา
  - แพทย์โทศผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจสำเร็จ
13. ถ้าท่านมีโอกาสไปเยือนวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) ท่านคิดว่าอยากจะไปเพื่อ
- ทำบุญและนมัสการพระแก้วมรกต
  - ชมความงามของโบสถ์และภาพเขียน
รวมเกียรติตามผนังระเบียง
14. ถ้าท่านมีเวลาว่างพอ ท่านสนใจทำอะไร
- ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถเฉพาะตัว เช่น เล่นกีฬาที่ถนัด ฝึกหัดในที่ชุมชน
  - เข้าร่วมงานอาสาสมัคร เช่น ออกค่าย
อาสาพัฒนาชนบท
15. ถ้าท่านไปชมงานแสดงสินค้านานาชาติ ท่านจะสนใจเข้าชมอาคารที่แสดง
- ผลผลิตจากอุตสาหกรรมที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ
  - ผลงานความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์
16. ถ้าท่านเป็นกรรมการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ท่านจะสนใจจัดกิจกรรมใด
- โต้วาทีเกี่ยวกับการเมืองหรือสังคม
  - แสดงดนตรีและแฟชั่นโชว์

- 5 -

ส่วนที่ 1 (ต่อ)

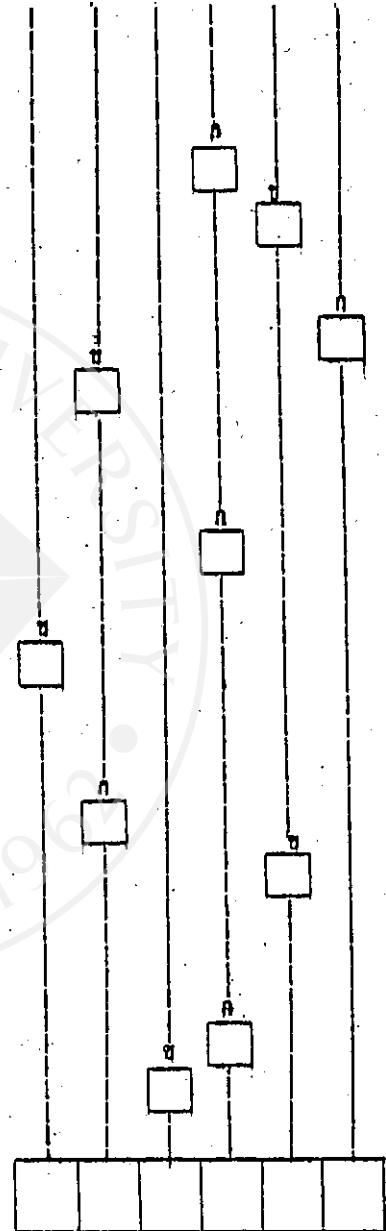
17. ทานคิดว่าวิถีไทยในปัจจุบันนี้คือสถานที่สำหรับ
- หบปะเพื่อทำบุญของบุคคลต่าง ๆ
  - รวมความศรัทธาเชื่อดือของพุทธศาสนิกชน
18. ระหว่างนี้รือ หานยอมฆ่าเวลาโดยการอ่านหนังสือประเภทใด
- วิทยาศาสตร์ก้าวหน้า
  - บ้านและสวน
19. หานยอมฟังอภิปรายหัวข้อใดมากกว่ากัน
- การปกครองระบอบสาธารณรัฐเหมาะสมกับประเทศไทยหรือไม่
  - ศาสนาพุทธเสื่อมจริงหรือไม่
20. วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคือ
- พัฒนาบุคคลให้ประสบความสำเร็จและหางานทำได้
  - พัฒนาบุคคลให้ออกไปรับใช้สังคม
21. หานสนใจอ่านชีวิตและผลงานของใคร
- ประธานาธิบดีจอร์จ เอฟ. เกเน็ค
  - แอลเบิร์ต ไอนสไตน์
22. ความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีของโลกปัจจุบันคือเครื่องชี้ว่าสังคมปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางอารยธรรมยิ่งกว่าสังคมยุคก่อนมาก
- เห็นด้วย
  - ไม่เห็นด้วย

- 6 -

ส่วนที่ 1 (ต่อ)

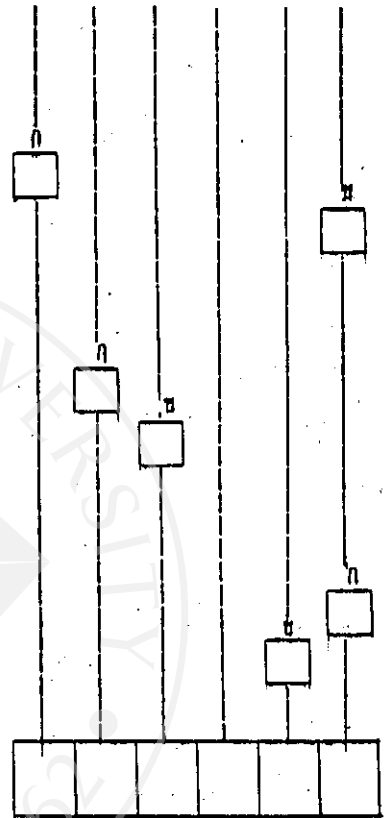
23. สมมติว่าท่านได้รับการบรรจุเข้าทำงานในกิจการอุตสาหกรรมใหญ่หนึ่ง ถ้าไม่คำนึงถึงเงินเดือนแล้ว ท่านพอใจจะทำงานเป็น
- ประชาชนสัมพันธ์
  - ผู้จัดการฝ่าย
24. ท่านชอบหนังสือเล่มใด
- ศาสนากับโลกปัจจุบัน
  - อุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ในญี่ปุ่น
25. สังคมปัจจุบันจะดีขึ้นเนื่องจาก
- การเพิ่มความสนใจในสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมประชาธิปไตย
  - การศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานพฤติกรรมของประชากร
26. ถ้าท่านเป็นผู้บริหารประเทศท่านจะแก้ไขปัญหาการรองชีพของประชาชนไทย
- ศึกษาปัญหาและจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเข้ามาแก้
  - ขอความเห็นจากประชาชน
27. ท่านสนใจชมสารคดีเรื่องใดมากกว่ากัน
- การบริการของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ต่อประชาชนในถิ่นทุรกันดาร
  - การประกวดภาพเขียนนานาชาติประจำปี

- 7 -

ส่วนที่ 1 (ต่อ)

28. ท่านเห็นทิวหรือไม้กับกล่าวกันว่า "พระเจ้า
มิใช่ผู้สร้างโลก แต่โลกบังเกิดขึ้นตามกฎเกณฑ์แห่ง
ธรรมชาติ"
- ก. เห็นทิว
ข. ไม่เห็นทิว
29. กอดมันโตในหนังสือพิมพ์ประจำวัน ที่ท่านก่อนข้าง
สนใจอ่านเป็นประจำ
- ก. ธุรกิจการค้า, เศรษฐกิจ
ข. บันเทิง
30. อะไรสำคัญกว่ากันในการฝึกสอนบรมเขาวงกตไทย
ในปัจจุบัน
- ก. ศาสตร์
ข. กีฬา

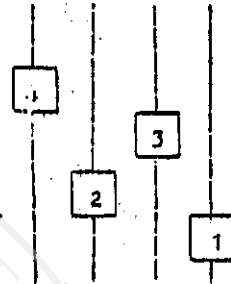

ส่วนที่ 2

กรุณาอ่านคำชี้แจงข้างล่างนี้โดยละเอียดก่อนเริ่มตอบคำถามในส่วนนี้

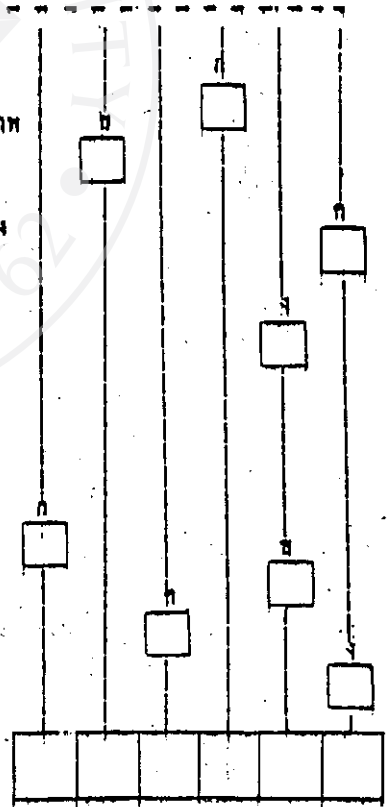
คำชี้แจง :- คำถามแต่ละข้อในส่วนที่ 2 นี้ มีคำตอบให้เลือก 4 ทาง โปรดอ่านคำถาม และตอบตามความรู้ที่แท้ที่แท้จริงของท่านโดยกรเขียนคะแนนเรียงตามลำดับ ความชอบมากน้อย ดังนี้ :-

- เขียน 4 ในช่องคำตอบที่ท่านชอบมากที่สุด
- เขียน 3 ในช่องคำตอบที่ท่านชอบรองลงมาเป็นอันดับสอง
- เขียน 2 ในช่องคำตอบที่ท่านชอบรองลงมาเป็นอันดับสาม
- เขียน 1 ในช่องคำตอบที่ท่านชอบน้อยที่สุด

พยายามตอบคำถามทุกข้อ และโปรดระวังว่าท่านต้องให้คะแนนทุกคำตอบ ไม่ใช่ เลือกเพียง คำตอบใดคำตอบหนึ่งเท่านั้น

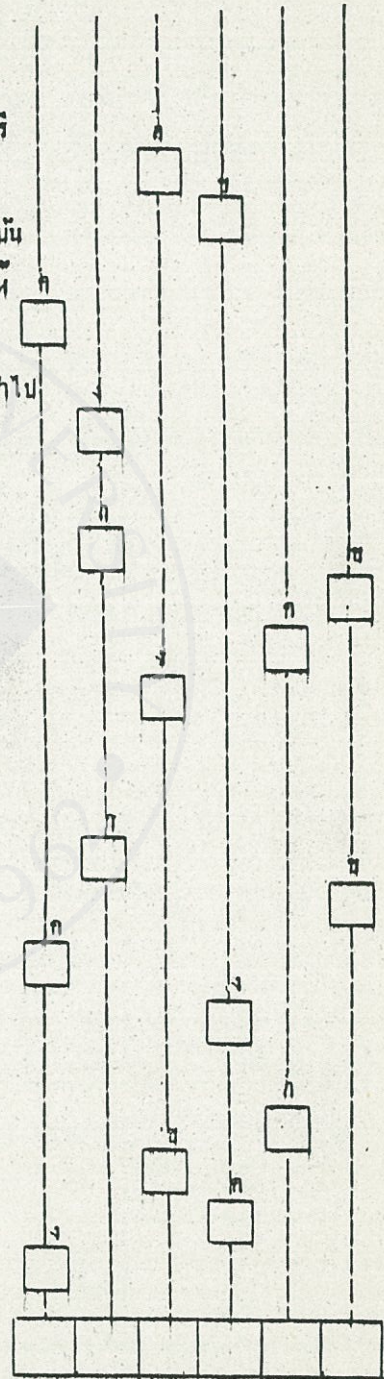
1. ท่านคิดว่า รัฐบาลที่ควรเน้นความสำคัญที่
  - ก. การส่งเสริมประชาชนที่อาภรณ์ เจ็บป่วย ชราภาพ
  - ข. การพัฒนาอุตสาหกรรมและการค้าขาย
  - ก. การให้ความรู้และเสนอแนะจริยธรรมทางการเมือง และการต่างประเทศ
  - ง. การเสริมสร้างเกียรติภูมิของชาติให้ทั่วโลกยอมรับนับถือ
2. ในความคิดของท่าน คนที่ทำงานร่วมกับธุรกิจตลอดสัปดาห์ ควรหาเวลาพักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์โดย
  - ก. หากความรู้เพิ่มเติมโดยการอ่านตำรับตำราต่าง ๆ
  - ข. ไปร่วมแข่งกีฬา เช่น กอล์ฟ เป็นต้น
  - ก. ไปฟังดนตรี
  - ง. ไปพักผ่อนที่หน้าหาด

- 9 -

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

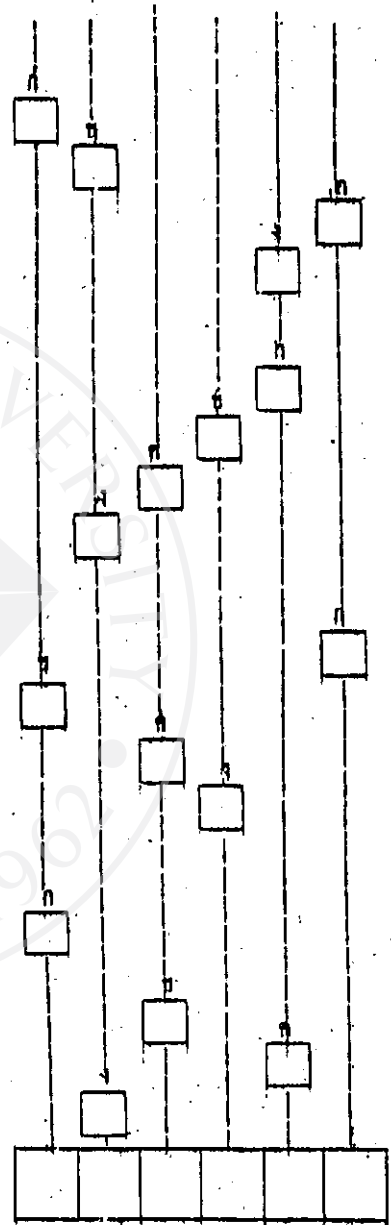
3. ถ้าท่านสามารถเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ได้ ท่านจะดำเนินการโดย
- ส่งเสริมให้มีการเรียนเกี่ยวกับศิลปะและการดนตรีมากขึ้น
  - ส่งเสริมให้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาสังคมในปัจจุบัน
  - เพิ่มอุปกรณ์เกี่ยวกับการทดลองทางวิทยาศาสตร์ให้เพียงพอ
  - เพิ่มคุณค่าของวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
4. เพื่อนสนิท (เพศเดียวกัน) ที่ท่านชอบควรมีลักษณะ
- มีความสามารถ ชยัน และมีหัวทึกที่เปลี่ยนแปลง
  - มีเป้าหมายในชีวิต
  - เป็นผู้ผู้นำ
  - เก่งด้านศิลปะและมีอารมณ์อ่อนไหว
5. ถ้าท่านทำงานในต่างจังหวัดและมีเงินเดือนเหลือใช้ ท่านจะนำเงินไป
- ลงทุนในธุรกิจ
  - บริจาคบำรุงวัดในท้องถิ่นนั้น
  - บริจาคเป็นทุนการศึกษา
  - บริจาคเพื่อการสงเคราะห์
6. การแสดงที่ท่านนิยมชมชอบมากที่สุด
- ละครเกี่ยวกับชีวประวัติของบุคคลผู้ยิ่งใหญ่
  - ระบำปลายเท้า (บัลเล็ท)
  - ละครชีวิตและความรัก
  - ละครสะท้อนปัญหา

- 10 -

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

7. ถ้าท่านมีความสามารถ และไม่คำนึงถึงเรื่องรายได้แล้ว ท่านอยากเป็น
- นักวิทยาศาสตร์
  - ผู้จัดการฝ่ายขาย
  - นักบวช
  - ผู้แทนราษฎร
8. ถ้าท่านมีฐานะมั่นคงแล้วและมีเวลา ท่านสนใจที่จะ
- ทำงานด้านการเมือง
  - ทำงานด้านสังคมสงเคราะห์
  - เก็บสะสมภาพเขียนและศิลปะวัตถุที่ขอยืม
  - ตั้งบริษัททำธุรกิจส่วนตัว
9. เมื่อคุยกับเพื่อนสนิท (เพศเดียวกัน) ท่านชอบคุยเรื่อง
- ชีวิตในวันข้างหน้า
  - วิชาที่เรียน
  - หนังสือและภาพยนตร์
  - ข่าวประจำวัน
10. ท่านจะทำอะไรระหว่างปิดภาคฤดูร้อน
- อ่านหนังสือ
  - ไปพักผ่อนตามสถานที่ท่องเที่ยวที่มีวิวทัศนียภาพงดงาม
  - ไปเล่นหรือแข่งขันกีฬา
  - ไปฝึกงานกับบริษัทธุรกิจ

- 11 -

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

11. ข้อใดที่ท่านคิดว่าอาจมีส่วนช่วยให้เยาวชนมีจิตใจ
และความประพฤติ

- ก. ความเชื่อในศาสนา
- ข. ความสนใจในศิลปะ เช่น คนตรี
- ค. การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ง. การรู้จักช่วยเหลือบุคคลที่อ่อนแอกว่า

12. ท่านสนใจบุคคลใดมากกว่ากัน

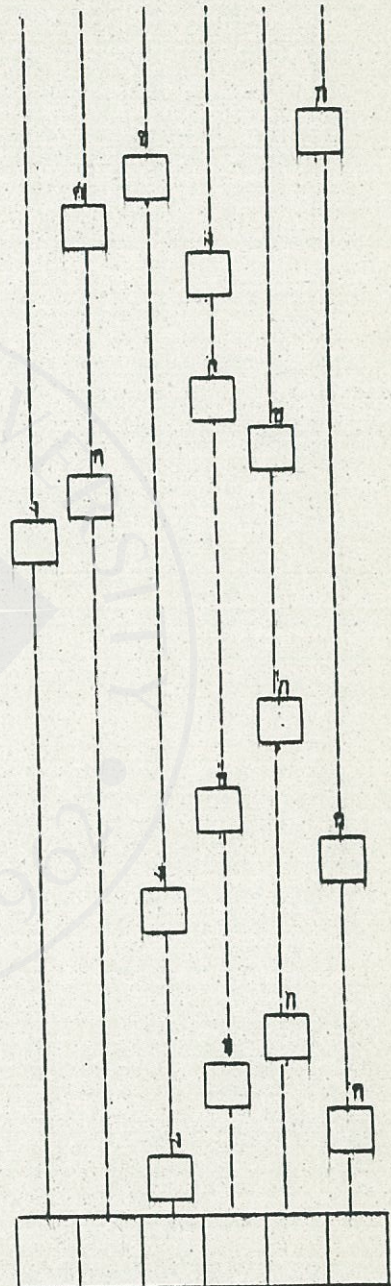
- ก. นักสังคมสงเคราะห์
- ข. นักการเมือง
- ค. นักเศรษฐกิจ
- ง. นักวิชาการ

13. ถ้าท่านเป็นผู้ชาย ท่านพอใจผู้หญิงแบบใดเป็นภรรยา
(สำหรับผู้หญิงให้ตอบจากข้อความตอนกลาง)

- ก. เข้าสังคมเก่ง เป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคล
ต่าง ๆ
- ข. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- ค. เข้าใจชีวิต
- ง. เก่งเย็บปักถักร้อยและงานบ้าน

ถ้าท่านเป็นผู้หญิง ท่านพอใจผู้ชายแบบใดเป็นสามี

- ก. ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
- ข. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- ค. เข้าใจชีวิต
- ง. กนโรแมนติก

- 12 -

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

14. ท่านคิดว่า การที่มนุษย์อวกาศสามารถเดินทางไปถึง
ดวงจันทร์ได้นั้น เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญ เพราะ

- ก. เป็นการแสดงถึงการเอาชนะของมนุษย์ต่อธรรมชาติได้
- ข. เป็นการเพิ่มเติมความรู้ทางวิทยาศาสตร์
- ค. เป็นศูนย์กลางของความสนใจของประชาชนทั่วโลก
- ง. ก่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความลึกลับของจักรวาล

15. เมื่อท่านได้มีโอกาสมองภาพหรือมีสารทระทุทรูป
ที่สำคัญ ๆ ของชาติ ท่านมักระลึกถึงอะไร

- ก. สิ่งที่มีค่าคือจิตใจและความรู้สึก
- ข. ศิลปวัตถุล้ำค่าที่ไม่สามารถหาสิ่งใดมาทดแทนได้
- ค. ผู้สร้างพระพุทธรูปอันถาวรจารึกในประวัติศาสตร์
- ง. การออกแบบที่ให้ความรู้สึกสอดคล้องและเหมาะสม

